

POGODA

Dzisiaj pochmurnie z możliwością przejaśnień, temperatura do 64 stopni F (18 C), wiatry z kierunków południowo-wschodnich z prędkością do 15 mil na godzinę (24 km na godz.).

Jutro cieplej, temperatura do 71 stopni F (22 C), możliwość przelotnych opadów.

Wschód słońca o godzinie 7:02 rano, zachód o godz. 6:10 wiecz.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 203   Rok (Vol.) LXXIII

CHICAGO, IL., Środa, 15 Października (October 15), 1980

Telefon wszystkich Biur 286-0141.

30¢

IRAN GROZI PAŃSTWOM ARABSKIM

Rosną Nadzieje Na Uwolnienie

Kania Do Breżniewa

Londyn (DP) — Nowy szef PZPR Stanisław Kania wystosował depeszę do Breżniewa, w której zapewnił go, że kierownictwo polskie będzie wierne zasadom marksizmu-leninizmu oraz będzie dążyć do wzmocnienia kierowniczej roli kompartii w społeczeństwie. Depesza, która jest odpowiedzią na gratulacyjny telegram Breżniewa z 6 września, została opublikowana we wczorajszej moskiewskiej "Prawdzie". Obserwatorzy zachodni w Moskwie są zaintrygowani dlaczego tak długo nie opublikowano podziękowania Kani, które na pewno zostało wysłane w parę dni po 6 września.

Nagroda Nobla w Dziedzinie Chemii

Sztokholm (UPI) — Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii zdobyli w tym roku dwaj uczeni amerykańscy Paul Berg i Walter Gilbert i uczony brytyjski Frederik Sanger.

Szwedzka Królewska Akademia Nauk stwierdziła, że laur ten przyznano wyżej wymienionym za ich prace na badaniem kwasu DNA (deoksyribonucleic), które na długą metę umożliwią rozpoznanie, co sprawia że powstają tkanki rakowe.

Uczony brytyjski Frederik Sanger jest — poza Polką Marią Skłodowską-Curie — drugim w historii laureatem odznaczonym dwukrotnie. Otrzymał on już Nagrodę Nobla w 1958 roku za badania nad strukturą protein, a w szczególności insuliny.

Sanger jest profesorem biologii molekularnej na Uniwersytecie Cambridge i swoje prace badawcze prowadzi w laboratoriach tej uczelni.

Paul Berg, urodzony w 1926 roku w Nowym Yorku, jest od 1959 roku profesorem Uniwersytetu Stanford, trzeci laureat Walter Gilbert jest od 1968 roku profesorem biologii molekularnej na Uniwersytecie Harvarda.

Dotychczas Amerykanie zdobyli w tym roku siedem Nagród Nobla: dwie w dziedzinie chemii, dwie w dziedzinie fizyki, dwie w dziedzinie medycyny i w literaturze (Czesław Miłosz).

W ostatniej chwili nadeszła wiadomość, że doszłusował do nich ósmy laureat. Przyznano mianowicie ostatnią z serii nagród, a mianowicie nagrodę w dziedzinie ekonomii. Otrzymał ją Amerykanin 60-letni Lawrence R. Klein z Uniwersytetu Pennsylvanii.

Nagrodę w dziedzinie ekonomii nie ustanowił sir Albert Nobel. Ustanowił ją 12 lat temu Bank Szwecji, który wybiera laureata.

Kennedy Towarzyszy Prezydentowi Carterowi

(UPI) — W dziesiętych podróżyach kampanijnych prez. Carterowi będzie towarzyszył jego rywal w walkach prawybórczych sen. E. Kennedy. Carter odwiedzi Massachussetts i New Jersey, stany które w prawyborach poparły kandydaturę Kennedy.

KGB Zamordowała Kapłana

Londyn (DP) — Jak donosi niemiecka Katolicka Agencja Prasowa we wsi koło Kałusza (który w 1954 r., wcielony został do Zachodniej Ukrainy) w nocy 26 lutego 1980 r. zamordowany został przez agentów KGB kapłan katolicki obrządku wschodniego, 74-letni ks. Anatol Gurguła wraz z żoną. Oboje zostali związani, polani benzyną i podpaleni. Ks. Gurguła za życia był często przesłuchiwany przez sowiecką policję, która go "zachęcała" do przyjęcia prawosławia. Ks. A. Gurguła stale odmawiał.

W pogrzebie jego wzięło udział dużo ludzi z okolic, gdzie był znany ze swej nieprzejednanej postawy.

Amerykańskich Zakładników w Teheranie

Iran Poszukuje Pomocy w Wojnie z Irakiem

Washington (ST) — Przedstawiciele rządu US twierdzą, że prezydentowi Iranu najbardziej odpowiadałoby w tej chwili wysłanie amerykańskich zakładników do Stanów. Niektórzy utrzymują, że nie będzie dla nich żadną niespodzianką jeśli w ciągu najbliższych 2-3 tygodni dojdzie do rozwiązania kryzysu.

Wbrew optymistycznym nastrojom niektórych reprezentantów USA, w Teheranie nie zaobserwowano żadnych nowych decyzji i posunięć dotyczących zakładników. Prawda jest również, że US nie posiada żadnych dowodów na to, że kryzys zbliża się ku końcowi. Ich przekonanie wynika raczej z analiz obecnej sytuacji w Iranie. Od wybuchu wojny z Irakiem pozycja polityczna Bani Sadra uległa znacznemu wzmocnieniu, a izolacja rządu irańskiego w chwili, kiedy poparcie i pomoc innych krajów jest mu bardzo potrzebne trwa nadal właśnie ze względu na amerykańskich zakładników. (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Sąd Najwyższy Uznał Żądania Ofiar "DES"

Washington. (UPI) — W latach 1941 - 71 tysiące ciężarnych kobiet przyjmowało zapobiegający poronieniom lek "diethylstilbesterol" znany krótko "DES".

W kilka lat później okazało się, że córki tych kobiet po osiągnięciu dojrzałości fizycznej wykazują brak odporności na chorobę raka.

W 1971 roku agencja Federal Food and Drug Administration wydała zakaz sprzedaży szkodliwego środka.

Wkrótce potem, kiedy ilość młodych kobiet z chorobą raka wzrosła, te tzw. "DES daughter" wniosły do sądu oskarżenie żądając odszkodowania za straty fizyczne spowodowane przyjmowaniem przez ich matki leku latami uważanego za całkowicie bezpieczny.

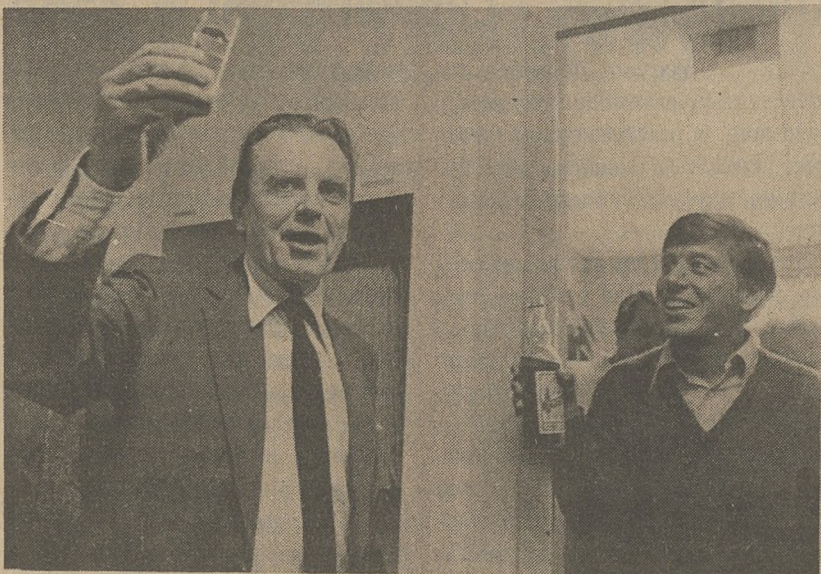
Jako pierwsze wystąpiły przeciwko producentom "DES" Judith Sindell i Maureen Rogers. Sprawa ostatecznie oparła się o sąd najwyższy Kalifornii, który początkowo wydał wyrok przeciwny żądaniom kobiet, twierdząc, że po upływie tak długiego czasu nie można zebrać rzetelnych dowodów na to, kto był ich producentem. "DES" był produkowany przez wiele mniejszych firm i przez największe kompanie farmaceutyczne jak "E. R. Squibb & Sons Inc.", "Upjohn Co.", "Rexall Drug Co.", "Eli Lilly & Co." oraz "Abbott Laboratories".

Ostatnio jednak sąd najwyższy stanu Kalifornia ponownie przejrzał sprawę i wydał wyrok na korzyść powódek, rozkładając winę na wszystkich producentów jednocześnie i nakazując im wypłacenie odszkodowań w zależności od ilości wyprodukowanego i sprzedanego leku.

Sąd Najwyższy US odrzucił apelację producentów "DES" popierając decyzję sądu kalifornijskiego. Oznacza to, że kobiety dotknięte rakiem będą mogły ubiegać się o odszkodowanie.

Wojewoda Podejrzany

Kraków (TP) — "Tygodnik Powszechny" doniósł że w PRL prowadzone jest śledztwo przeciwko byłemu wojewodzie leszczyńskiemu Stanisławowi Radoszowi, podejrzanemu o wykorzystywanie stanowiska dla osiągnięcia korzyści osobistych.

BERKELEY, KALIFORNIA. — Czesław Miłosz, laureat tegorocznej literackiej nagrody Nobla, wznosi toast zainicjowany przez przyjaciół z Uniwersytetu Berkeley, gdzie Miłosz jest lektorem na Wydziale Sławistyki. (UPI)

Sprawa Głosu Prawdziwej Opinii Publicznej

Londyn (DP) — Niektórzy członkowie Politbiura domagają się szybkiego nadzwyczajnego zjazdu partii. Żądanie jest słuszne i logiczne, gdyż nowej polityki partii nie może wykonywać Komitet Centralny, wybrany pod dyktando Gierka i również kolegiennie obciążony tolerowaniem szkodliwej i nieodpowiedzialnej polityki partii. Ale jest to sprawa czysto partyjna. Natomiast te samą zasadę należałoby zastosować — i z tych samych względów — do instytucji życia publicznego.

A więc przede wszystkim przeprowadzić jak najszybciej nowe wybory do Sejmu, by mógł on przynajmniej pozwolić sobie na to, aby znaleźli się w nim rzeczywisti przedstawiciele opinii publicznej i dawali temu wyraz z trybuny sejmowej. Trzeba, aby mogli uzyskać mandaty poselskie działacze niezależnych robotniczych związków zawodowych, przedstawiciele komitetów samoobrony chłopskiej, autentyczni wyraziciele myśli katolickiej, niezależni intelektualsi i naukowcy oraz reprezentanci młodzieży. Z tych samych przyczyn powinny się odbyć nowe wybory do rad narodowych.

Zamiast lub obok kierowanych przez partię takich dzienników jak "Sztandar Młodych" lub "Głos Pracy" lub koncesjonowanego "Słowa Powszechnego" powinny ukazywać się: niezależny dziennik katolicki, gazeta wolnych związków zawodowych i pisma niezależnych organizacji młodzieży. Niezależni działacze związkowi, społeczni, pisarze, naukowcy i studenci powinni mieć dostęp do radia i telewizji. Byłoby to wyrazem poszanowania przez władze państwowe prawdziwej opinii publicznej i dowodem chęci liczenia się z głosem społeczeństwa.

Zamach w Ulsterze

Belfast (UPI) — Zamachowiec, który wdarł się do mieszkania, zastrzelił 35-letniego Ronnie Buntinga, byłego członka IRA i założyciela skrajnie lewicowej partii Republikańsko-Socjalistycznej. Żona Buntinga została poważnie zraniona.

W czwartku b.r. zastrzelony został inny przywódca tej samej partii — Miriam Daley.

Do tej pory żadna bojówka terrorystyczna nie przypisała sobie tego "dzieła," ale policja jest zdania, że zamach został wykonany na rozkaz skrajnego ugrupowania protestanckiego.

Zwyżki Giełdowe

Londyn (UPI) — Na giełdach europejskich zanotowano dziś zwyżkę kursu dolara i zwyżkę ceny złota. Na giełdach Zurichu i Londynu złoto podrożało od \$5.00 do \$7.25 na uncji.

Premier Jamajki Wzywa Do Zachowania Spokoju

Kingston, Jamajka (UPI) — Premier Jamajki, Michael Manley powiedział wczoraj w przemówieniu transmitowanym przez wszystkie stacje radiowe, że dotychczas władze nie mają pewności kto zabił wiceministra obrony narodowej, Roya McGanna. Istnieją przypuszczenia, że McGann również dobrze mógł paść od kuli policjanta co od kuli zamachowca.

W miejscu gdzie zabity prowadził kampanię wyborczą doszło do rozruchów i bójek między przeciwnikami politycznymi. Do pomocy wezwano policję, która nie mogąc dać sobie rady z rozszalałym tłumem otworzyła ogień. Oprócz McGanna zginął również jego osobisty strażnik Errol White a cztery inne osoby stojące na podium odniosły poważne obrażenia.

Premier Manley wezwał ludność do zachowania spokoju i przystąpienia do wyborów w zaplanowanym czasie.

Neonaziści z Belgii Musieli Opuścić USA

Marietta, Ga. (UPI) — Czterech belgijskich neonazistów zostało zmuszonych do opuszczenia Stanów Zjednoczonych, kiedy Dept. Stanu na interwencję żydowskiej organizacji B'nai B'rith cofnął im wizy.

Liderzy para-militarnej organizacji Vlaamse Militanten Orde Armand Eriksson, Roger Spinnewyn, Werner Van Steen i Cesar Philippe Spitaels przybyli do Stanów aby przedyskutować możliwości zmiany amerykańskich przepisów emigracyjnych z J. B. Stonerem, przywódcą Krajowej Partii Praw Stanów. Belgowie odbyli spotkanie z członkami Ku Klux Klanu i zwolennikami rasowej segregacji zanim przedstawiciele biura emigracyjnego przejęli nad nimi "opiekę."

Wszyscy opuścili Amerykę w niedzielę. "Wydaje mi się absolutnym obłędem to, że wszystkich którzy są przeciwko komunizmowi obwołuje się neonazistami. Fakt cofnięcia wiz naszym gościom świadczy wymownie o tym, że kraj nasz jest kierowany przez Żydów" — powiedział Stoner.

W momencie kiedy Belgowie wsiadali do samolotu, Stoner krzyknął: "Przepraszam was za to, że Żydzi zmusili was do opuszczenia naszego kraju." Ten 56-letni prawnik z Marietta jest długoletnim zwolennikiem białej supremacji. Belgijska Vlaamse Militanten Orde organizuje i finansuje doroczne spotkania i wystawy na cześć Adolfa Hitlera. Przedstawiciel Dept. Stanu, Joe Reap powiedział, że decyzja odebrania belgijskim neonazistom wiz została podjęta dlatego, że "ich obecność tutaj była przeciwna interesom społeczeństwa amerykańskiego.

Sylwetka Laureata

Dziennik "New York Times" kreśli następująco sylwetkę laureata tegorocznej Nagrody Nobla w dziedzinie literatury — Czesława Miłosza: "Czytelnikom w Polsce znany on jest głównie jako poeta; w szerszych kołach znany jest jako krytyk państwa totalitarnego. Miłosz jest także wielkim nauczycielem . . . Jest świetnie wyglądającym mężczyzną: gęste brwi, jasno niebieskie oczy, francuskie papierosy, tweedowa marynarka. Ma zawsze łatwy i ciepły uśmiech, jest zawsze uprzejmy i bardzo cierpliwy. Jeżeli ktoś wie nie wiele o polskiej literaturze — jak większość studentów — dowie się tylko przypadkowo, że był on sławnym poetą już w latach trzydziestych, że był w Warszawie członkiem podziemia anty-hitlerowskiego, że związany był z filmem, z teatrem, z awangardą. Jego studentów zdumiewa fakt, jak wciąga ich w polską literaturę; niektórzy nawet uczą się języka (polskiego). A gdy mówi on o literaturze — Mickiewicz, Conradzie czy innych — jest w tym podskórny prąd polityki. Dla tego polskiego olbrzyma wolność nigdy nie jest oddalona od prawdziwej sztuki i od osobistych dokonań".

"Swoją rzetelną liryczną głosem oddał on w służbę wolności i prawdy" — stwierdza NYT, dodając, że już tylko książką "Zniewolony umysł" Czesław Miłosz zasłużył na Nagrodę Nobla.

Już 400,000 Bezdomnych w Algierii

Al-Asnam (UPI) — Algierski premier Mohammed Abdelghani ujawnił w przemówieniu radiowym, że liczba bezdomnych w rejonie nawiedzonym ostatnim trzęsieniem ziemi wzrosła do 400,000 ludzi, którzy — w większości — koczują pod gołym niebem i na gołej ziemi.

Liczba ta wzrosła wskutek ucieczki mieszkańców domów ocalałych, którzy obawiają się, że wtórne wstrząsy dopełnią dzieła zniszczenia.

Premier Abdelghani stwierdził, że dla przeprowadzenia w pełni akcji ratunkowo-pomocowej potrzebny będzie wysiłek całego narodu, ponieważ "wszystkie większe budynki w nawiedzonej kataklizmem prowincji Wilaya trzeba będzie uznać za nieistniejące."

Premier dał także do zrozumienia, że ofiarna i gorączkowo prowadzona akcja odgrzebywania zasypanych pod ruinami może nie dać oczekiwanych rezultatów, ponieważ szanse "uratowania zasypanych zmniejszają się z godziny na godzinę." Nie ma do tej pory danych oficjalnych, ale ocenia się, że pod ruinami Al-Asnam znajduje się od 17 do 18 tysięcy ludzi. W ciągu ostatnich 48 godzin ratownicy wydobyli tylko 45 osób, przeważnie rannych.

W rejonie kataklizmu oddziały wojskowe bez pardonu traktują łupieżców i rabusiów. Do tej pory aresztowano siedem hien ludzkich, a jak donosi dziennik rządowy "El Moujahid" trzy osoby "definitywnie pozbawiono możliwości działania," co stanowi eufemizm, wskazujący że osoby te po prostu rozstrzelano.

Do odciętych od świata i zrujnowanych wiosek górskich w promieniu 60 mil od Al-Asnam helikoptery dowiozły zaopatrzenie, między innymi pierwszą od czterech dni żywność.

Reagan Zdobywa Głosy Kobiet

(UPI) — R. Reagan, niepopularny wśród feministek, ponieważ jego partia odmówiła poparcia ruchowi o ustanowienie całkowitego równouprawnienia kobiet przyrzekł w razie wygranej w listopadowych wyborach powołanie do sądu najwyższego kobiety.

KALENDARZYK

Dzisiaj środa, 15 października — Jadwigi, Teresy.

Jutro czwartek, 16 października — Leopolda, Ambrożego.

Pojutrze piątek — 17 października — Wiktora, Małgorzaty, Marii.

Zaminowaniem Szlaków Wodnych

W Abadanie Płoną Zbiorniki Ropy Naftowej

Basra (UPI) — "Dowódca irańskiej floty wojennej udzieli zdecydowanej odpowiedzi państwu i szekostwom z rejonu Zatoki Perskiej, jeżeli będą one pomagały reżimowi irackiemu" — ogłosiło radio teherańskie w krótkim komunikacie w języku arabskim.

Komentator radia przypomniał, że Iran gwarantuje wprawdzie wolność żeglugi międzynarodowej na szlakach wodnych Zatoki Perskiej, ale "w razie konieczności zaminuje cieśninę Ormuz i Zatokę". Radio to podało także wiadomość, że kanonierki irańskiej skutecznie wstrzymały statki płynące do Iraku, jakkolwiek nie informuje czy i jakie zaopatrzenie statki te wiozły oraz pod jaką płynęły flagą.

Iran zagroził zaminowaniem szlaków wodnych w rejonie Zatoki Perskiej od pierwszego dnia wojny, rozpoczętej 24 dni temu, ale obecnie po raz pierwszy połączył tę pogrozkę ze stanowiskiem państw arabskich tego rejonu, które w większości sympatyzują z Irakiem.

Możliwość zrealizowania tej pogroźki sztabowcy w Pentagonie traktują ze sceptycyzmem. Przede wszystkim pod znakiem zapytania stawia się możliwość posiadania przez Iran dostatecznej ilości min wodnych. Po drugie — wskazując się na fakt, helikoptery amerykańskie z dwóch lotniskowców stacjonowanych w tym rejonie, przystosowane do rozminowywania szlaków wodnych, spełnią swoje zadanie w czasie krótszym niż wymagać będzie zaminowanie.

Na froncie lądowym na plan pierwszy wybija się rozpoczęte już w piątek uderzenie irackie na Abadan i na

(Ciąg dalszy na str. 6-ej).

ONZ Nie Uzna Reżimu w Kambodży

ONZ (UPI) — Na posiedzeniu Zgromadzenia Generalnego odbyło się kolejne głosowanie na temat usunięcia z ONZ przedstawicieli Pol Pota reprezentujących Kambodżę i wprowadzenie na ich miejsce dyplomatów z nowego, narzuconego przez Wietnamczyków rządu Heng Samrina. Propozycja dokonania w tym względzie zmian, przedstawiona przez Wietnamczyków i popierana przez Związek Sowiecki została odrzucona większością 74 głosów przeciwko 35.

Rząd Pol Pota stracił władzę po inwazji Wietnamu na Kambodżę w 1979 roku. Najeźdźcy doprowadzili do utworzenia prowietnamskiego i pro-sowieckiego rządu Samrina. Rząd Pol Pota był wielokrotnie oskarżany o okrucieństwa w stosunku do własnych obywateli. Tysiącami mordowano za jego czasów ludzi o przekonaniach politycznych odbiegających od linii rządu. Mimo tych zarzutów, większość członków ONZ, łącznie ze Stanami Zjednoczonymi uznała, że organizacja ta nie może uznawać rządu, który zdobył władzę dzięki interwencji obcego państwa. Dlatego właśnie, mimo oskarżeń o pogwałcenie praw człowieka, delegacja usunętego rządu Kambodży pozostanie w ONZ. Ambasador US Donald McHenry, wyrażając potępienie dla reżimu Pol Pota powiedział jednak, że Stany nie mogą uznać nowego rządu Kambodży, ponieważ ten został osadzony u władzy przez Wietnam, który w dalszym ciągu utrzymuje tam oddziały wojskowe do ochrony swego tworu. W Kambodży nadal trwają ostre zatargi i walki między popiecznikami Pol Pota, a oddziałami rządowymi.

Bułka i Kwestionariusz

W PRL wprowadzono udogodnienie dla rodziców uczących się dzieci: z zamian za miesięczną opłatę dzieci mogą dostać w szkole bułkę i popić mlekiem. Ale...

Aby dziecko mogło dostać bułkę, rodzice muszą wypełnić kwestionariusz: godziny rozpoczęcia i kończenia pracy rodziców, zarobki obojga, inne źródła utrzymania, warunki domowe, dochody w przeliczeniu na jednego członka rodziny, przychód z gospodarstwa rolnego. Wszystko musi zakładać pracy poświadczyc i przystawić stemple. Należy też przedstawić zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka, pewno po to, żeby jakieś i tak już zakatarkowane nie zżarło bułki społeczeństwu.

Należy również przedstawić zaświadczenie o szczepieniach, żeby uchronić szkołę przed tym, że bułkami opchnie się dziecko które jutro i tak może wykorkować na cholere. Trzeba także szkole przedstawić dokumenty stwierdzające datę urodzenia dziecka, żeby do bułek w szkole nie dobrał się jakiś skurczony starszek, który zechce udawać maślakata.

“Warszawska Jesień” Po Raz 24

Koncert orkiestry Filharmonii narodowej pod dyrykcją Tadeusza Strugały, z udziałem solistów — a wśród nich znakomitego skrzypka Konstantego Andrzeja Kulki — zainaugurował XXIV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej “Warszawska Jesień.”

Program “Jesieni” wypełniły koncerty symfoniczne i kameralne, nocne — muzyki eksperymentalnej oraz — jako wydarzenie — występ Opery Reńskiej z Duesseldorfu: zespół ten zaprezentował jedno z najwybitniejszych dzieł operowych XX wieku — “Mojżesza i Aarona” Arnolda Schoenberga.

Podczas festiwalu odbyło się prawie 60 prawykonań polskich i zagranicznych. Wśród najnowszych utworów muzyki polskiej znalazły się m. in. symfonia nestora kompozytorów —

Wydawnictwo “Arkady” wypuściło album “Zrób to sam w mieszkaniu i domu letniskowym.” Dziesięć stron zajmują szkice pozwalające majsterkowiczom skonstruować przenośną betoniarke, lekki żuraw budowlany oraz tartaczną maszynę do wycinania desek z okraglaków. Jak z tego wynika budowę domu letniskowego najlepiej zacząć od skonstruowania sobie fabryki domków oraz samochodu ciężarowego do przewożenia elementów. Album zawiera też instrukcje, jak samemu zbudować wersalkę oraz jak ciąć rosnący w ogródku bambus, żeby zrobić z niego lampę.

Właściciel stawu w Lisiewie Kościelnym ogłosił, że sprzedaje prawo łowienia u niego ryb na wędkę za 4,000 zł rocznie. Zgłosiło się 30 armatorów, którzy zapewniają dochód 120,000. W stawie nie ma prawie ryb. Co drugi rybak łowi jednego karpia rocznie, co drugi nic. Przeciętna cena jednego karpia wynosi więc 8,000 zł. Ale ludzie chętnie płacą przedsięwzięciu właścicielowi stawu, bo nie za rybę przecież płacą tylko za nadzieję.

Kazimierza Sikorskiego; polska publiczność po raz pierwszy usłyszała nie wykonywane dotychczas w Kraju dwie kompozycje Witolda Lutosławskiego “Koncert podwójny na obój i harfę” oraz “Epitafium na obój i fortepian.”

Z nie znanego w Polsce dorobku włączono do programu “4 pieśni rosyjskie” Igora Strawińskiego oraz utwory Schoenberga i Ligetiego. Tegoroczna “Warszawska Jesień” była więc przede wszystkim konfrontacją najaktualniejszych kierunków współczesnej muzyki różnych krajów.

Z polskich zespołów wystąpiły również orkiestry Filharmonii Krakowskiej i Śląskiej, Polska Orkiestra Kameralna, kwartet Wilanowski, “Warsztat muzyczny” oraz wielu solistów i dyrygentów.

Zespół Pieśni i Tańca “Krakus”

Na zaproszenie Jana Wojewódki przyjeżdża z Polski 50-cio osobowy Zespół Pieśni i Tańca “Krakus” na miesięczną turę z programem folklorystycznym pt. “Na Krakowskim Rynku”. Zespół Pieśni i Tańca Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie powstał w roku 1949 z inicjatywy dawnego studenta, dziś docenta AHG Wiesława Białowąsa. W ciągu 30 lat

Miał ongiś “Krakus” w swym programie pieśni z lat odbudowy i rozbudowy kraju, jednakże podstawą działań twórczych Zespołu od chwili jego powstania do dziś był i jest folklor polski, tańce i przyspiewki krakowskie, śląskie, rzeszowskie, lubelskie, sądeckie, kieleckie, łowickie i żywieckie.

Potwierdzeniem wysokiego poziomu

swego istnienia, Zespół zdobył uznanie przede wszystkim braci studentek. Zespół “Krakus” — nazywany “Studenckim Mazowszem” — jest wysoko oceniany przez znawców. Wśród wychowanków “Krakusa” nie brak nazwisk znakomych śpiewaków i tancerzy. Wystarczy wymienić choćby Wiesława Ochmana czy Ryszarda Słysza.

Doskonalenie warsztatu, poszukiwanie własnej tożsamości w licznej grupie polskich zespołów folklorystycznych było i jest sprawą żywą i istotną dla utalentowanych studentów z “Krakusa”, pracujących dziś pod kierunkiem Stanisława Rusinka (kier. Zespołu), Zbigniewa Pieńkowskiego (choreografia) oraz Ludwika Wiśniewskiego (opracowanie muzyczne).

Zespołu są liczne laury i nagrody zdobyte na renomowanych festiwalach folklorystycznych, krajowych i zagranicznych, między innymi w Grecji, Francji i Hiszpanii.

Do Ameryki “Krakus” przyjeżdża poraz pierwszy, mając nadzieję że i tu znajdzie nowych swoich wielbicieli.

“Krakus” wystąpi w Chicago tylko 2 razy, w sobotę, 25 października, o godzinie 8:00 wieczorem oraz w niedzielę, 26 października, o godz. 2:30 po południu w Lane Tech High School Auditorium, u zbiegu ulic Western i Addison.

Bilety do nabycia w Polish Record Center, 3055 N. Milwaukee Ave., oraz innych znanych punktach przedsprzedaży. W kasie teatru na godzinę przed rozpoczęciem imprezy.

LEKARSTWA DO POLSKI

POLSKA APTEKA

W POLSKI FOOD MART
3004 N. Milwaukee Ave.
Tel. 276-5200

Czy Złożyłeś (aś) Datek Na Dom Pielgrzyma Polskiego w Rzymie?

Czeki należy wystawiać na JOHN PAUL II GUEST HOUSE COMMITTEE i wysłać do prezesa Mazewskiego, na adres: Polish National Alliance
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

PARYŻ. — W związku ze wzrostem fali antysemityzmu, na ulicach Paryża odbyła się masowa demonstracja zorganizowana przez stowarzyszenia żydowskie i organizacje polityczne wyrażająca protest przeciwko zamachom i pogromom jakie mają miejsce w ostatnich tygodniach na terenie Francji. (UPI)

Kumoterstwo i Łapownictwo w ZSRR

(D.P.) — Wszyscy obywatele sowieccy mają prawo do bezpłatnego nauczania. W praktyce jednak trzeba mieć stosunki i pieniądze, aby dać studiującej młodzieży lepsze wykształcenie.

Sprawa ta wypływa co roku jesienią, gdy absolwenci szkół średnich chcą dostać się na wyższe uczelnie. Kumoterstwo i łapówki grają wtedy kluczową rolę. Pozornie wszystko odbywa się legalnie. Na oficjalnych tablicach ogłoszeniowych w wielkich miastach pojawiają się komunikaty prywatnych profesorów. Oto przykład: “Doświadczony nauczyciel proponuje lekcje otwierające drogę do szkół ekonomicznych. Zdanie egzaminu zapewnione”.

Współpracownik dziennika “Sowieckaja Rossija” zatelefonował pod numer podany przez pedagoga. Wytyczano go szczegółowo czego sobie życzy, po czym dano mu inny numer. Dopiero przy trzecim telefonie uzyskał adres belfra mieszkającego w centrum miasta. Ten mu powiedział: “Zostaniesz przyłączony do grupy 16 uczniów, lekcje będą trwały 4 godziny dziennie, cena 5 rubli na godzinę”. Pedagog dodał: “Nie jestem w tym roku członkiem komisji egzaminacyjnej, ale zasiadają w niej moi koledzy... toteż nie się nie bój, wszystko będzie załatwione tylko trzeba będzie zapłacić dodatkowo 150 rubli”.

Ciekawy dziennikarz udający ucznia nie skorzystał z oferty i nie zapisał się na dodatkowe studia. W konsekwencji nie mógł stwierdzić czy załatwione lekcje po 5 rubli za godzinę istotnie się odbywają, czy też są fikcją. Reporter zbadał jednak nieco sprawę i opisał. Jego zdaniem nauczy-

cieli, którzy polecają swoje usługi za słoną opłatą, mają co najmniej dostęp do tematów egzaminacyjnych z ubiegłego roku. Mogą też mieć znajomości wśród tegorocznych komisji egzaminacyjnych, więc wartość praktyczna ich usług nie jest do pogardzenia. Dodatkowe zarobki, których nikomu nie deklaruja dochodzą do 5600 rubli rocznie. Jest to suma znacznie przekraczająca ich zwykłe pobory wynoszące przeciętnie 3200 rubli.

Pokątne praktyki pedagogów sowieckich nie wywoływałyby może wielkiego zgorszenia, gdyby nie fakt, że obywatel, który nie potrafi kraść lub nie jest dygnitarzem, nie ma pieniędzy na dodatkowe lekcje dla syna lub córki, więc mało kto może wybić za poufne nauczanie swych dzieci kilkaset rubli.

Wyrazem żalów na istniejącą w resorcie oświaty korupcję był ogłoszony na łamach “Sowieckoj Rossiji” list pewnej obywatelki, która pisze: “Moja córka kończy w tym roku szkołę średnią i chce chodzić tak jak jej koleżanki na specjalne lekcje, ale w naszej rodzinie nie ma ojca i żyjemy tylko z moich zarobków. Prywatne lekcje pomagają tylko tym dzieciom, których rodzice nie kłopotzą się o pieniądze. Czy to słuszne?”.

Takie żale trafiają do prasy sowieckiej każdej jesieni. Lecz luminarze “bezklasowego” społeczeństwa sowieckiego stale przechodzą nad nimi do porządku dziennego. (F.Ch.)

Simply Sensational! Printed Pattern

SIZES 8-18
4670

Simple sewing maximum impact! The diagonal shoulder drape gives top excitement to a tunic poured over sleek (elastic waist) pants. For jersey, crepe. Printed Pattern 4670: Misses Sizes 8, 10, 12, 14, 16, 18. Size 12 (bust 34) top, pants 3 3/8 yards 60-inch fabric. \$1.75 for each pattern. Add 50¢ for each pattern for first-class airmail and handling. Send to:

Annie Adams, Dept. 10, Polish Daily Zgoda, 243 W 17th St., New York, NY 10011. Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

Why put up with high prices—save dollars, get better quality! Send for our NEW FALL-WINTER PATTERN CATALOG. 94 patterns, Free Pattern Coupon (worth \$1.75). Catalog, \$1.00. 133-Fashion Home Quilting \$1.75 130-Sweaters-Sizes 38-56 \$1.75 129-Quick/Easy Transfers \$1.75 127-Afghans 'n' Dollies... \$1.75

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w “Dzienniku Związkowym”.

PROFESOR WILCZUR

TADEUSZ DOŁĘGA MOSTOWICZ

56

(Ciąg Dalszy)

— Wydawało się niestusnie — odpowiedział bez przekonania.
— Za pięć minut będą gotowa.

Istotnie nie czekał dłużej. Przyszła w jasnozielonym szlafrocuku. Zauważył, że w pośpiechu zostawiła na jednym policzku trochę więcej różu niż na drugim. Pomimo to wyglądała fascynująco. Śniadanie jadła z apetytem, nie przestając mówić. W pewnej chwili niespodziewanie rzuciła pytanie:

— I cóż się dzieje z tą pańską lekarką?
Powiedziała to lekkim tonem, lecz Kolski od razu najeżył się: — Nie wiem, proszę pani. Jest poza Warszawą.
— I nie pisujecie do siebie?
— Nie — skłamał.

Pieszczołtliwie położyła dłoń na jego rękę. Wiele dałby za to, by móc ją brutalnie odepchnąć.

— Wdzi pan, panie Janku. Mówiłam panu, że to panu przejdzie. Czas robi swoje.

— Zapewne — mruknął niechętnie.

Był do głębi dotknięty jej słowami i gwałtownie szukał w myśli sposobu zemsty. Nie wiadomo dlaczego przyszło mu to do głowy, że sprawi jej przykrość, jeżeli posadzi ją o jakiegoś bliższego stosunki z rotmistrzem Korsakiem. Widywał go w domu Dobranieckich dość często. Rotmistrz wprawdzie zachowywał się zupełnie poprawnie, nie można było jednak nie zauważyć, że jego uroda rzeczywiście nieprzeciętna i temperament podobały się kobietom.

— Czy pani równie łatwo zapomina rotmistrza Korsaka? — powiedział po pauzie.

Spojrzała nań ostro:

— Co pan przez to rozumie?

Wzruszył ramionami:

— Ja nic.

Zaśmiała się swobodnie:

— Wie pan, że czułabym się dotkniętą pańską aluzją, gdyby nie jej absolutna beprzemyślaność, i gdyby nie przekonanie, że pan o tym wie doskonale.

Opuścił oczy. Istotnie posadzenie pani Niny o romans z rotmistrzem było równie nieuzasadnione, jak posadzenie jej o romans z pierwszym lepszym spotkanym przechodniem. Zdawał sobie sprawę, że jego złośliwość chyba celu, i mruknął:

— Nie była to żadna aluzja.

Nie przedstawiała się uśmiechać:

— Owszem, była. I pod jednym względem sprawia mi przyjemność.

— Przyjemność? — zdziwił się.

— Tak, przyjemność. Dała mi niezbity dowód, że pan jest o mnie zazdrosny.

Chciał wzruszyć ramionami, lecz opanował się i powiedział:

— O zazdrości nie może tu być mowy.

— Tak trudno się panu do niej przyznać?... Czy to taki wstyd być zazdrosnym o mnie?...

Milczał z opuszczoną głową. Pani Nina wstała, zbliżyła się do niego, delikatnie obu rękami uniosła głowę i pochylając się nad nim tak blisko, że czuł jej oddech, zapytała:

— Czyż jestem tak niepożądaną, i aż tak brzydka?...

Zaczerwienił się. Ponownie uderzyła go jej piękność i jakiś nieodparty czar, wynikający z kontrastu zmysłowości ust i nozdrzy i chłodu wielkich, zielonych oczu.

— Jest pani piękna — powiedział cicho.

Przesunęła kilkakrotnie końcami palców po jego włosach i twarzy i szepnęła:

— Tak szalenie tęsknię do panem...

W sąsiednim pokoju rozległy się kroki służącego. Wyprostowała się i zmieniła ton:

— Gorąco tu. Chodźmy do biblioteki. Tam jest najchłodniej.

W bibliotece okna były do połowy zasłonięte ciężkimi adamaszkowymi żaluzjami. Panował tu przyjemny chłód i półmrok. Wskazała mu miejsce na szerokiej, wygodnej sofie. Kolski udał, że nie dostrzega jej gestu i wybrał przepaścisty fotel. Lecz pani Nina była zbyt doświadczoną kobietą, by zwrócić na to uwagę. Zapaliła papierosa i chodząc po pokoju, zaczęła opowiadać mu o swoim pobycie za granicą, o ludziach, których tam poznała, o rozrywkach i spostrzeżeniach, których przywiozła mnóstwo. Najdziwniejszym z nich było to, że po raz pierwszy tęskniła, naprawdę tęskniła do kraju. Umiała mówić interesująco. Jasnozielony szlafroczek finezyjnie uwypuklał wspaniałą budowę jej ciała i oczy Kolskiego mimo woli nie mogły się oderwać od niej, tak jak i jego uwaga. W pewnym momencie odłożyła papierosa i usiadła na szerokiej poręczy fotela, i opierając się o ramię Kolskiego, mówiła dalej z taką miną, jakby pozycja ta była czymś najbardziej naturalnym.

— To najbardziej zdumiewające uczucie z tych, jakie znam. Tęsknota. Człowiekowi wydaje się, że jest całkowicie pochłonięty otaczającą go rzeczywistością, wżity w nowe środowisko, zajęty nowymi sprawami. I nagle oślepiający błysk: czyjaś twarz, czyjeś oczy, czyjeś usta i ręce. Czuje się je na sobie z dojmującym realizmem i przychodzi świadomość, że Wszystko co nas otacza jest nieważne, obojętne, nawet wstrętne. Wstrętne właśnie dlatego, że oddala nas od tych rąk, od tych ust. Czy znasz ten ból serca, ten zupełnie fizyczny ból, który przez piersi przechodzi wówczas gwałtowną krótką falą?...

Kolski poddał się sugestyjności jej słów i tonu. W mgnieniu oka nie tylko wspomniął liczne chwile tęsknoty za Łucją, lecz właśnie taka chwila ogarnęła go teraz. Jej ręce... jej jasne, ciepłe spojrzenie... Jej usta, które przy mówieniu poruszają się tak, jakby w rozchyleniach warg formowały słowa, niczym dotykalne kształty z jakiejś niewidzialnej plasteliny... Usta, których nigdy nie całował i których nigdy nie będzie posiadał... Ból. Dojmujący, fizyczny ból w sercu... Jak ona dobrze to powiedziała... Skąd ona to wszystko wie? Jak trafnie potrafi ująć...

Wydała mu się teraz rzeczywiście jedyną istotą na świecie, która potrafi zrozumieć jego tragedię. Przecież na początku zbliżenia z takim naciskiem mówiła mu o tym, że cierpienia duszy stokroć łatwiej dać się ukoić, gdy czyjaś serdeczna pomoc, czyjeś mądre spojrzenie, czyjeś umiejętne a głębokie uczucie weźmie na siebie część naszego strapienia. A jakże mógł wątpić w szczerść jej słów, wypowiedzianych wówczas w nocy na tarasie, o uczuciach, o których mówiła teraz, o mądrości i znanstwie duszy ludzkiej, które odkrywał w niej za każdym razem. Czyż nie było szaleństwem to, że bronił się przed tym wszystkim, zamiast przyjąć jej dary z całą wdzięcznością i oddaniem...

W milczeniu wyciągnął rękę i objął ją łagodnym, czułym ruchem. Jakby tylko na to czekała, zsunęła się na jego kolana miękko i ufnie.

— Tyle przeżyłam tam z daleka od ciebie, tyle przemyślałam — mówiła cicho, ledwie dotykając policzkiem do jego skroni. — Bywały takie nerwowe dni oczekiwania, dni bezsensownych nadziei. Wyobraź sobie, że ogarniała mnie wówczas jakaś mania. Nazywałam to przeżuciem. Oczekiwałem, że zrobisz mi niespodziankę i przyjedziesz. Wiedziałam, że to absurd. Śmiałam się sama z siebie, lecz przeczucie tych nie mogłam opanować. Pytali mnie wówczas, co mi jest.

(Ciąg Dalszy Nastąpi)

Jan Zbigniew Raschke

Ostatnie Godziny Bitwy Pod Arnheim

Wszystkie znaki na ziemi i niebie wskazywały na to, że po 9 dniach i nocach zażartych walk brytyjskich i polskich spadochroniarzy z Niemcami, bitwa pod Arnheim — mimo optymizmu brytyjskich bogów wojny, zbliżała się do tragicznego końca. W wieloletnim nastroju trzymałem służbę, przy ckm-ie broniąc północnego skrawka lasku, okalającego hotel Hertenstein, w którym mieściło się dowództwo 1. brytyjskiej Dywizji Powietrznej. Powodów do tak "piekielnego" samopoczucia było wiele, z których trzy miały największe znaczenie.

Od samego zarania, przeznaczeniem bojowym polskiej Samodzielnej Brygady Spadochronowej był powrót do kraju, tą "najkrótszą drogą" gdy ku temu zaistnieć odpowiednia chwila. Losy wojny zrządziły iż ta właśnie chwila, nadeszła rankiem 1 sierpnia, gdy powstańcy w Warszawie ruszyli na wroga. Te wszystkie Józki, Staszki, Tadzki, Bolki, Franki i te cudowne Małgosie, Zośki, Maryśki, Janki, o których przez lata marzyło się w Szkocii . . . A które teraz, dzień po dniu, ze łzami gorzycy na próżno przeszukiwały rozpalone niebo . . . Wszak Warszawa przestała u moich oczu być sumieniem świata. . . .

Drugi powód do mego przygnębienia był bardziej intymny. Bardziej osobisty. A zdarzył się zaledwie pół godziny temu. Do okopu, który wcześniej objąłem w swoje posiadanie, po uprzednio zabitych spadochroniarzach z brytyjskiej dywizji, doszłusowało dwóch kolegów z kompanii łączności. Pierwszy z nich, Adam Niebieszczański, podchorąży, a w cywilu adwokat, popatrzył na moje "mieszkanie" i rzekł z właściwą mu powagą: "Dobrze tu się urządź. Niemal luksusowo. Więc zrób miejsce dla starszego kolegi. We dwójkę łatwiej będzie umierać" . . .

Chwilę później, dołączył st. sierżant Wójcik, szef kompanii łączności, stary figlar, co mnie życie zatruwał karnymi raportami i częstymi wartami, a które to grzechy dawno mu przebaczyłem, gdy mnie szczęśliwe losy przeniosły do dowództwa łączności, na chwalebne stanowisko szyfranta brygady. Hm! Swisnął przez zęby i pokiwał głową. "Lepszego towarzysza to już nawet w niebie nie zapragnę" — powiedział i usiadł przy Niebieszczańskim. Gdy się wreszcie wygodnie uścielił, stary wyga chrząknął raz jeden i drugi, po czym zaczął opowiadać sążniste kawały o dawnych dobrych (dla niego) czasach w Szkocii. W dwumetrowym okopie nakrytym spadochronem, gałęziami i grubą darnią, zawrzało od bezstroskiego śmiechu, co widocznie ukrytych w pobliżu Niemców doprowadziło do białej gorączki. Bo w niespełna kilka minut zaczęli nas okładać ogniem ckm-ów, pociskami artylerii i bombami, które z nieba zrzucali, aż się ziemia trzęsła, rębana na ćwiartki.

Po jednym z takich ataków, pocisk szrapnela ściął przy pniu rosłe drzewo, co kilka kroków od okopów sterczało, wyrzucając w powietrze kamienie, liście i skrawioną po spadochroniarzach ziemię. Aha! pomyślałem. Zemsta . . . To na pewno zemsta za to, że Wójcik opowiadał rubaszenie o pewnej Szkotce . . . Moje przypuszczenie było zgola prorocze. Gdy moment później Wójcik z cicha wybełkotał: "Jestem ranny w głowę i lewy obojczyk, bo czuję, że mnie krew ciurkiem leci. Żeby tych łotrów z SS nagły szlag trafił" — syknął. W tej samej chwili Niebieszczański, który widocznie także miał nieczyste sumienie, wymamrotał zmieszany — "Ja też

Październikowy Festyn w Par. Św. Konstancji

W dniach od 17 do 19 października w parafii św. Konstancji, 5843 W. Strong ul., urządzony będzie Festyn Październikowy. Wiele atrakcji oraz cennych premii do wygrania. Główna nagroda — samochód osobowy Buick Skylark produkcji 81 roku.

Msza Św. w Munster, Ind.

W październiku b.r. przypada II-ga rocznica wyboru Kardynała Karola Wojtyły Ojcem Świętym. Z tej okazji w niedzielę, 19-go października w Klasztorze OO. Karmelitów Bosych w Munster, Ind. o godz. 12 w poł. będzie odprawiona Msza św. w intencji Ojca Świętego Jana Pawła II, na którą serdecznie zapraszamy całą Polonię.

Po Mszy św. wspólny obiad, na który bilety są po \$10 od osoby. Rezerwacje zgłaszać można telefonicznie HE-4 — 5213, lub AR-6 — 9603, lub u OO. Karmelitów (219) 838-5050. Pod-

zostałem ranny w prawy obojczyk". — "Żeby tych niemieckich sukinyków nagle krew zalała" — gruchnąłem ze złości, obmacując siebie, czy i mnie przypadkowo też się nie dostało. Ale jakimś dziwnym zrzędzeniem losu, nawet mi włos z głowy nie spadł. Może dlatego iż się tylko śmiałem, niewinnie, co święci w niebiosach potraktowali pobłażliwie . . . . .

Trzeci i ostatni powód mego wieloletniego samopoczucia spowodowany był nie tylko tym, że straciłem zacnych kolegów. Gdyż Wójcika, któremu moja pomoc na nic się nie zdała, później odstawiono do brytyjskiego szpitala, co się już w niemieckich rękach znajdował. Gdyż taka była z Niemcami niepisana umowa. Niebieszczański zaś powędrował na stację opatrunkową, w piwnicy pięknej willi, jakieś kilkadziesiąt kroków od mego okopu, w którym teraz pozostałem sam na sam z trapiąciami myślami. Oprócz oczywiście gesto rozsiągniętych trupów brytyjskich i polskich spadochroniarzy. Ale i przede wszystkim dlatego, że mnie nikt teraz na służbie nie będzie mógł zmienić. A noc znów się zbliżała. A z nią — ponure myśli i ciarki co teraz zaczęły po skórze chodzić . . . Wszak co metr czy dwa leżał Polak, względnie Anglik zabity. A trudno jest zgadywać co będzie, gdy przysłowiowa godzina na duchy wybieje.

Zanim się niebo w czernie atramentu odziało, do mego okopu jak zwiasztun z zaświatów przyszedł Niebieszczański z rozkazem z Dowództwa Dywizji i głosem przyciszonym zaczął wyjaśniać iż w nocy nastąpi ewakuacja na południowy brzeg. Więc tak. Gdy ciebie ostatni, czyli trzeci onegon Anglików będzie miał, dołącz do końca. I basta. Reszta w rękę Boga spoczywa. Zatem — "good luck", zobaczmy się po drugiej stronie . . . dorzucił i zniknął w półmroku.

Jakiś czas później po niebie zaczęły sunąć ołowiane chmury. Wokół Arnheim, wioski Driel oraz Oostbeek — luny pożarów lizały czarną noc. Około godziny ósmej zaczął mnie mijać długi wąż "diabłów czerwonych" — po czym zniknął w ciemności. Po długiej przerwie drugi wąż. Wreszcie — trzeci. Ostatni. Milczący jak cienie. Twarze czarne, zmęczone głodem i walkami 9 nocy i dni. Tylko w oczach błyszczały te same iskry szaleńczego gniewu, jak wtedy . . . gdy skakali z błękitnego nieba.

Gdy wreszcie przyszła na mnie kolejka, lunął deszcz, oślepiając drogę, która kręciła pomiędzy drzewami i grubą darnią, zawrzało od bezstroskiego śmiechu, co widocznie ukrytych w pobliżu Niemców doprowadziło do białej gorączki. Bo w niespełna kilka minut zaczęli nas okładać ogniem ckm-ów, pociskami artylerii i bombami, które z nieba zrzucali, aż się ziemia trzęsła, rębana na ćwiartki.

Po jednym z takich ataków, pocisk szrapnela ściął przy pniu rosłe drzewo, co kilka kroków od okopów sterczało, wyrzucając w powietrze kamienie, liście i skrawioną po spadochroniarzach ziemię. Aha! pomyślałem. Zemsta . . . To na pewno zemsta za to, że Wójcik opowiadał rubaszenie o pewnej Szkotce . . . Moje przypuszczenie było zgola prorocze. Gdy moment później Wójcik z cicha wybełkotał: "Jestem ranny w głowę i lewy obojczyk, bo czuję, że mnie krew ciurkiem leci. Żeby tych łotrów z SS nagły szlag trafił" — syknął. W tej samej chwili Niebieszczański, który widocznie także miał nieczyste sumienie, wymamrotał zmieszany — "Ja też

Jeszcze jeden zryw mięśni . . . Jeden jeszcze plusk rąk . . . Wreszcie — uścisk wolnej ziemi, który łzami radości dawał zdyszana pierś. Wszak wolność jest wielka, święta i niepodzielna, którą Bóg dał — i Bóg tylko zabrać może.

Dziennik Polski (Londyn)

czas obiadu odbędzie się wręczenie Certyfikatów Błogosławieństwa Ojca św. Jana Pawła II. Po obiedzie będzie wyświetlony film: "Piełgrzymka do Polski". Następnie zwiedzanie klasztoru.

Osoby pragnące złożyć donacje na historyczną pamiątkę Ojca św. proszone są przysłać dary na adres: H.R.C. of Pope John Paul II c/o m. a. Binkowski, 5522 S. Damen Ave. Chicago, IL 60636, lub H.R.C. of Pope John Paul II c/o Carmelite Fathers, 1628 Ridge Road, Munster, Ind. 46321. Mieczysław A. Binkowski — koresp.

BASRA, IRAK. — Trzej Rumuni, członkowie frachtowca "Olanesti" zaatakowanego na wodach cieśnicy Shatt-al-Arab przez karabiny maszynowe z portu Khurramshahr, opuszczają statek z porzonymi dłońmi. Od kul irańskich powstał na pokładzie pożar. (UPI)

Kronika Stanisławowa

Kronika Stanisławowa

Rocznica Ślubu

Edward i Adelina Deptuła obchodzą 33 rocznicę pożycia małżeńskiego. Serdeczne Gratulacje.

Z Karty Żałobnej

W ubiegłą środę dnia 8 października odbył się pogrzeb śp. Marcina Koza, długoletniego parafianina, który zmarł w podeszłym wieku. Nie odpoczywa w pokoju wiecznym.

Kolekta Na Misję

W przyszłą niedzielę 19 października będzie specjalna kolekta na Misję Zagraniczne (Propagation of the Faith). Niech każdy złożył chojną ofiarę.

Bazar Jesienny

Doroczny Bazar Jesienny odbędzie się na sali parafialnej w dniach 1-go i 2-go listopada. Wszyscy są proszeni. Książki loteryjne zostały wysłane parafianom, za które można zapłacić w biurze parafialnym, albo też wraz

Z Życia Stowarzyszenia Samopomocy Nowej Emigracji Polskiej w Chicago

Wydział Opieki komunikuje:

Osoby, które w czasie wojny lub po wojnie przepracowały w Niemczech 60 miesięcy lub dłużej (w fabrykach, kompaniach wartowniczych, na platynowych funkcjach obozowych czy innych) mają prawo do niemieckiej pensji emerytalnej, nawet gdy brak jest odpowiednich dokumentów. Informacje, formularze i pomoc w wypełnianiu aplikacji ofiaruje Wydział Opieki Stowarzyszenia Samopomocy, czynny w soboty w godz. 5-8 wiecz. w lokalu przy 1514 N. Milwaukee Ave., tel. 489-2250. Termin wnoszenia aplikacji do 31-go grudnia 1980 roku.

Wyjaśnienie

Dnia 8-go września 1980 r., ukazała się notatka w Dzienniku Związkowym o rozwiązaniu Stow. Samopomocy. Pod notatką figuruje nazwisko Józef Cylkowski. Notatka ta wywołała wiele szkodziwych zadrzań, ponieważ nazwa "Stowarzyszenie Samopomocy" odnosi się zwyczajowo do Stowarzyszenia Samopomocy Nowej Emigracji Polskiej w Chicago, Illinois, z siedzibą przy 1514 N. Milwaukee Ave. Chicago, IL 60622, a nasze Stowarzyszenie nie zostało rozwiązane.

W rozmowie z Józefem Cylkowskim dowiedziałem się, że na południu Chicago istniała organizacja o nazwie: "Stowarzyszenie Samopomocy Nowej

Studia Po Polsku

Od dwóch lat istnieje na terenie Chicago studium PUNO, jako oddział Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie z siedzibą w Londynie, którego językiem wykładowym jest język polski. Zakres studiów w chwili obecnej obejmuje historię i literaturę — jedna klasa, oraz prawo i ekonomię — klasa druga. Klasa historii i literatury mieści się w Copernicus Center, 3160 N. Milwaukee Ave., a wykłady prowadzone są co drugą sobotę od godz. 10:45 do godz. 3:45, z przerwami po każdej godzinie. Następne wykłady odbędą się: 18 października, w listopadzie — 1, 15, 29, w grudniu — 13 i 27. Studenci regularni opłacają \$15.00 miesięcznie a wolni słuchacze \$6.00 miesięcznie.

Jeżeli zważymy, że udział w studiach PUNO może stać się ważnym czynnikiem nie tylko w obronie przed wyjąłowieniem kulturalnym, ale ośrodkiem poznania naszych osiągnięć humanistycznych, zagrożonych fałszowaniem i rusyfikacją, to można być optymistą, iż działalność tej instytucji obejmie również rodaków przybyłych z PRL na stały pobyt do USA.

Informacji może udzielić (nawet w ciągu dnia) dr M. Bida, 3347 W. Potomac Ave., Chicago, IL 60651, tel.: 342-5837. Julian Witkowski

ze zwykłą niedzielą ofiarą.

Msza Za Zmarłych

Doroczna Msza św. za zmarłych spoczywających na Cmentarzu św. Wojciecha odprawiona będzie w poniedziałek dnia 3 listopada (w Dzień Zaduszny) w kaplicy Mauzoleum o godz. 10 rano. Na tej Mszy św. wierni mogą przyjąć Komunię św.

Na Utrzymanie Parafii

Koniec roku się zbliża. Kto jeszcze nie złożył swej rocznej kolekty na utrzymanie parafii, powinien uczynić to w tych dniach, a nie odwlekać do ostatniej chwili.

Nie Będzie Zbiórki Odzieży

W tym roku nie będzie zbiórki odzieży w miesiącu listopadzie w naszej Archidiecezji Chicagowskiej.

Nowenna Co Wtorek

Co wtorek po Mszy św. o godz. 7:30 rano odprawiona jest Nowenna wieczysta do Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, poczem Spowiedź św.

Emigracji Polskiej na Południowej Stronie Miasta Chicago". Organizacja ta korzystała z naszego charter'u. Organizacja ta uległa rozwiązaniu. Pan Józef Cylkowski rozesłał imienne zawiadomienia o rozwiązaniu ich stowarzyszenia. Zawiadomienia powyższe były wysłane w kopertach z nadrukiem zawierającym pełną nazwę ich stowarzyszenia. Poza tym istnieje ciągłość naszej działalności w życiu zorganizowanej Polonii oraz naszej obecności na łamach Dziennika Związkowego (ostatni nasz piknik, czy sprawozdanie z niego).

Karol Poprzecki — korespondent

Bazar w Parafii M.B. Nieustającej Pomocy

W parafii Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, w auli szkolnej przy 32-gi Pl. i Aberdeen, w dniach 18, 19, 24, 25 i 26 października urządzony będzie Bazar. W dniach 19 i 26 października o godz. 3 po południu Johnny Hyzyn będzie nagrywał program radiowy.

Korp. Placówki 5 SWAP

Posiedzenie Korpusu Plac. 5 SWAP odbędzie się w niedzielę, 19 października b.r., w sali Domu Weteranów, 1239 N. Wood ul., początek o godz. 1:30 po poł.

Z powodu wielu ważnych spraw, m.in. sprawozdanie z 50 Zjazdu Okr. 1-go Kp. i SWAP, oraz sprawozdanie z Zabawy Gwiazdkowej, uprasza się koleżanki o liczne i punktualne przybycie.

Michalina Sadowska, prezeska
Maria L. Szeląg, sekr.

Korpus Pań Placówki 141 SWAP

Korpus Placówki 141 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, urządza wyprzedaż nowych i używanych rzeczy, w piątek, sobotę i niedzielę, 17, 18 i 19 października, w godz. od 12 w poł. do 4 po poł., w sali Domu Weteranów, 1239 N. Wood ul. Dochód na Fundusz Inwalidzki i na odrestaurowanie Domu Żołnierza Polskiego.

Posiedzenie Korpusu Placówki 141 SWAP odbędzie się w sobotę, 18 października, o godz. 1 po poł. w sali Domu Żołnierza Polskiego, 1239 N. Wood ul. Prosimy wszystkie koleżanki o uregulowanie podatku.

H. Michałowska — prezeska; H. M. Stermińska, sekretarka.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Skarbnik E. Moskal Głównym Mówcą Na Bankiecie Gminy 120 ZNP

Bankiet z okazji 100-lecia ZNP i 60-lecia Gminy 120 ZNP zapowiada się interesująco. Bankiet odbędzie się w niedzielę, 19 października, w sali Moskale, 5639 Milwaukee Ave., o 5 po poł. będzie otwarty płatny bar, a o godz. 6 wiecz. podana będzie smaczna kolacja.

O inwokację Komitet poprosił proboszcz parafii Św. Tekli, ks. Matt Bednarz, a głównie przemówienie wygłosi delegat Egzekutywy ZNP, skarbnik ZNP Edward J. Moskal. Przemówi też na bankiecie b. kongresman Roman Puciński. Funkcja mistrza ceremonii spoczywa w młodych, lecz doświadczonych rękach sędziego p. Maryli Rozmarek-Komosa. W programie wystąpi Ivona Lippert — deklamacja, i Stanisław Latoszyński — humor. Część programu poświęcona będzie nadaniu odznaczeń

specjalnie aktywnym i zasłużonym członkom Gminy 120 ZNP.

Zwracamy się do wszystkich, którzy chcą w milej, towarzyskiej i związkowej atmosferze spędzić to niedzielne popołudnie, by nie zlekalei z donacjami na bilety, z których cały, tak potrzebny dochód, jest przeznaczony na potrzeby Gminy.

Po bilety należy zwracać się do p. Eleonory Tragarz, 2921 N. Mulligan Ave., Chicago, IL 60634, tel.: 237-5155.

Do zobaczenia na bankiecie. — B. Parafinczuk, prezes; E. Tragarz, sekr. prot.

Zabawa Jesienna Grupy 1776 ZNP

Tow. Wolność zaprasza na Jesienną Zabawę w sobotę, 18 października, w sali SWAP, 6005 W. Irving Park Rd. Początek o godzinie 8:00 wieczorem.

Serdecznie zapraszamy wszystkich członków z rodzinami oraz całą Polonię. Będą miłe niespodzianki. Do tańca przygrywa orkiestra "Europa". Część dochodu na Ośrodek Koperski.

Stanisław Bogobowicz — prezes
Eugene Kosinski — przew.

Bal Tow. Gwiazda Wol. Grupa 1820 ZNP

Tow. Gwiazda Wolności, Grupa 1820 ZNP urządza swój Jesienny Bal w sobotę, 18 października, o godz. 8 wiecz. w sali SPK, 3242 N. Pulaski Rd. Zapraszamy wszystkich członków, przyjaciół i sympatyków. Przygotowana jest moc niespodzianek kuchnia, nie wyczerpany bar, a do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra "Kujawiaków".

Zofia Adamiak — wiceprez. i przew.
Józef M. Rutkowski — sekr. prot.

Tow. Miłość Ojczyzny Grupa 1792 ZNP

Posiedzenie Tow. Miłość Ojczyzny, Grupa 1792 ZNP odbędzie się w czwartek, 16 października, o godz. 7:30 wiecz. Z uwagi na ważność omawianych spraw prosimy wszystkich członków o przybycie.

L. Zak — prez.; M. Ogorek — sekr. prot.

Zebranie Grupy 2206 ZNP

Tow. Króla Władysława Jagiełły, Grupa 2206 ZNP zawiadamia wszystkich członków, że zebranie odbędzie się w niedzielę, 19 października, o godz. 2 po poł., w sali św. Jadwigi przy Hoyne i Lyndale. Mamy wiele ważnych spraw do załatwienia, prosimy wszystkich o obecność.

J. Hasiak, prez.; B. Madera, sekr. prot.

Zebranie Grupy 2185 ZNP

Tow. Strzelców Obrony Białego Orła, Grupa 2185 ZNP, Oddział 101 Legionu Pułaskiego odbędzie posiedzenie we wtorek, dnia 21-go października, o godz. 7:30 wieczorem, w lokalu E. Moskale, 5639 N. Milwaukee Ave.

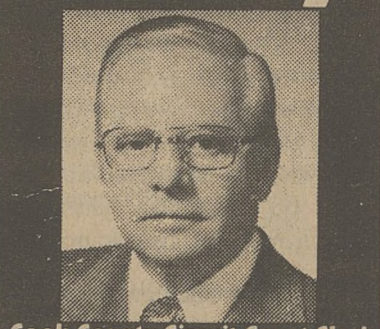
Sekretarz finansowy będzie wcześniej, aby przyjmować składki. Pieniądze można również przysłać do niego pocztą.

M. Klinger — prezes

J. Przywara — sekr. prot.

Re-elect

Morgan M.
Finley

Cook County Circuit Court Clerk
HE RUNS THE COURTS LIKE A BUSINESS

Democrat • November 4
Paid for by All Cook County Citizens Committee for Morgan M. Finley

BIURA PRAWNE JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami. Pierwsza Wizyta BEZ OPŁATY Przyjmuje Także Wieczorami Dzwon 7 dni w tygodniu 24 godziny. Dwa biura: Downtown i Northwest.

726-3753

Znakomity 10-osobowy Zespół z Polski "FAMILIA COMPACT" z Solistką RENATĄ DANIEL
Występuje w Każdym Czw., Ptek., Sob. i Niedz.
Od Godz. 8 Wiecz. do 4 Rano, w Soboty do 5

MARYLA POLONAISE

3192 N. MILWAUKEE AVE.

TEL. 545-4152

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, Ill. 60646

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0141
Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATYWYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00	

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 30¢

POLISH DAILY ZGODA

EDWARD C. RÓŻANSKI, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0141
Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Week-End) ..... 40¢

Do Stanowej Legislatury

Żaden z polonijnych senatorów stanowych, a mamy ich trzech (Walter J. Nega, Edward A. Nedza i LeRoy Walter Lemke) nie podlega tegorocznym wyborom. Tym samym w naszej reprezentacji w stanowym Senacie nie nastąpią zmiany.

Natomiast wyborcy polskiego pochodzenia powinni pamiętać, że należy udzielić poparcia naszym stanowym reprezentantom, kandydującym ponownie, jak też nowym kandydatom do stanowej Izby Niższej. Chodzi o to, aby wygrali obecni nasi reprezentanci oraz aby zwiększyć stan polonijnego posiadania w Legislaturze przez wybór nowych kandydatów.

Poniżej podajemy kandydatów polskiego pochodzenia w kolejnej numeracji okręgów wyborczych, w których kandydują. A więc:

4 Okręg — nowym kandydatem jest republikanin Bob Kustra,

7 — nowym kandydatem jest republikanin John S. Kociolko, biorący czynny udział w życiu polonijnym w Cicero, Ill.,

15 — rep. Peter Piotrowicz Peters (R),

16 — rep. Roman J. Kosiński (D),

17 — rep. Thaddeus Lechowicz (D) i Jerome Lechowicz (R),

20 — rep. Ronald A. Stearney (R),

25 — John C. Hynzy (R) i rep. Edmund E. Kornowicz (D)

27 — rep. Edmund F. Kucharski (R).

Stanowi reprezentanci Peters, Kosiński, Lechowicz, Stearney, Kornowicz i Kucharski zaznaczyli się bardzo wybitnie w dotychczasowej działalności ustawodawczej, wysuwając i przeprowadzając ważne projekty ustawodawcze. Każdy z nich zasługuje na solidarne poparcie wyborców polskiego pochodzenia.

Z układu sił politycznych w ich okręgach wyborczych wynika, że żaden nie powinien mieć trudności w ponownym zdobyciu stanowiska. Masowe głosowanie wyborców polskiego pochodzenia na naszych kandydatów w podanych wyżej okręgach wyborczych jest więc nakazem zdrowego rozsądku, bo chodzi tu o utrzymanie polonijnego stanu posiadania

Wystąpienie Sekretarza Stanu

Stało się dobrze, że Sekretarz Stanu, Edmund Muskie, uznał za potrzebne wystąpić zdecydowanie przeciw tej fali pogłosek i spekulacji, jaka przelała się ostatnio przez prasę na temat rzekomego jego konfliktu z prezydenckim doradcą dla spraw bezpieczeństwa, dr Zbigniewem Brzezińskim.

Dodajmy tu z miejsca, że w polityce amerykańskiej działają ośrodki i sitwy, dla których rola dwóch wybitnych polityków polskiego pochodzenia jest przysłowiową solą w oku. Toteż podejmowane są różne zagrania, mające na celu stwarzanie wrażeń, że istnieje "konflikt" między Sekretarzem Muskie i dr Brzezińskim, gdy tymczasem w tej propagandowej rozróbce chodzi po prostu o podcinanie pozycji obydwu. I wskażmy wyraźnie, że to ośrodki liberalno-lewicowe usiłują narzucić społeczeństwu przekonanie o wewnętrznej walce na linii Muskie—Brzeziński.

Ostatnio doszło do tego, że stołeczny dziennik "Washington Star" puścił w świat plotę, że Muskie jest niezadowolony ze swojej pracy na stanowisku Sekretarza Stanu oraz zamierza, jak mieli to ujawnić "bliscy przyjaciele",

w polityce stanowej. Jeśli zaś wyborcy polskiego pochodzenia udzielą poparcia i naszym kandydatom, ubiegającym się o stanowiska stanowych reprezentantów po raz pierwszy, tym samym możemy powiększyć ilość naszych przedstawicieli w stanowej Legislaturze.

Trzeba tu silnie podkreślić, że Legislatura jest wyjątkowego znaczenia władzą ustawodawczą, decydującą o podstawowych problemach naszego życia zbiorowego, stanowiącą prawo, jakie obowiązują w skali całego stanu.

Stąd też nie można lekceważyć głosowania na kandydatów do Legislatury. Nasi wyborcy w poszczególnych okręgach powinni głosować i na kandydatów do Legislatury, a to tym bardziej, jeśli w okręgach ubiegają się o urzędy Amerykanie polskiego pochodzenia.

Przy okazji trzeba odnotować, że w 19 Okręgu kandydatem do Legislatury jest demokratą Myron J. Kulas, który jest ukraińskiego pochodzenia. Wyborcy polskiego pochodzenia powinni udzielić mu poparcia. W Okręgu 23 kandyduje ponownie John M. Vitek, nasz pobratymiec — Słowak, życzliwy dla Polonii, i dlatego powinniśmy go poprzeć.

Na Urzędy Powiatowe

Na stanowiska w skali pow. Cook mamy tylko dwóch kandydatów polskiego pochodzenia.

Mianowicie trustys Dystryktu Sanitarnego, Chester P. Majewski, ubiega się ponownie na urząd na tydziecie demokratycznym. Majewski zasługuje na solidarne poparcie wyborców polskiego pochodzenia, gdyż w swojej dotychczasowej działalności na tym stanowisku wykazał zrozumienie dla tych zagadnień, jakie wiąże się z rolą Dystryktu Sanitarnego jako ważnej władzy samorządowej, pilnującej interesów społeczeństwa.

Drugim polonijnym kandydatem na urząd powiatowy jest znany działacz republikański Louis J. Kasper, ubiegający się o stanowisko klerka powiatowego Sądu Okręgowego. Sytuacja Kaspera nie jest łatwa, gdyż obecny klerk Sądu Okręgowego, demokratą Morgan M. Finley, jest bardzo silnym kandydatem.

ustąpić z urzędu, nawet jeśli prezydent Carter wygra w wyborach.

Muskie stanowczo zdementował plotkarską kampanię. Oświadczył on prasie w czasie pobytu w Memphis, Tenn., że doniesienia "Washington Star" są "bezpodstawne", jak też stwierdził, że jest zadowolony ze stanowiska oraz pozostanie na nim tak długo, jak zdecyduje Prezydent.

"Odnoszę się do moich obowiązków z entuzjazmem. Nie wiem, kim są ci rzekomi przyjaciele. Nie podzieliłem się takimi opiniami ani z moją żoną, ani też z nikim znajomym". I dodał, że w stosunkach z Brzezińskim nie istnieją "spięcia": "Jesteśmy obaj Polakami, ale nie zwaśnionymi Polakami".

Sekretarz Stanu stwierdził też, że omawia z Brzezińskim różnice poglądów "w sposób cywilizowany". "Czasem ja przekonam jego, czasem on przekona mnie".

Te wypowiedzi Sekretarza Stanu powinny ostatecznie przekreślić tę falę bzdurnych plotek prasowych na temat rzekomego jego "konfliktu" z prezydenckim doradcą Brzezińskim.

Nie Wykorzystana Okazja

Kongr. Edward Derwiński (R. z 4 dystr.) w liście do wyborców przypomina o stypendiach Komisji Prezydenckiej dla kilkunastu wybitnie zdolnych osób, umożliwiających im nabycie wyjątkowego doświadczenia w pracy i mechanice działania władz federalnych. Stypendyści są przydzielani jako specjaliści asystenci do członków Gabinetu Prezydenta lub jego doradców, łącząc pracę z nauką.

Komisja szuka przyszłych przywódców. Kandydaci powinni wykazać się poważnymi osiągnięciami w swoim zawodzie lub środowisku, wskazującymi, że są zdolni do przewodzenia. O udzieleniu stypendium decydują kwalifikacje i osiągnięcia a nie wiek, płeć, przynależność partyjna, wyznanie lub rasa. Jedynym wymaganiem jest obywatelstwo Stanów Zjednoczonych.

Otrzymanie stypendium nie jest łatwe. Kongr. Derwiński podaje, że w ubiegłym roku wybrano 17 z 1,524 kandydatów i kandydatek. Dodajmy, że z programu Komisji Prezydenckiej nie korzysta Polonia. A szkoda, ponieważ poznanie mechaniki działania rządu federalnego na najwyższym szczeblu może otworzyć drogę do kariery politycznej lub administracyjnej oraz wpływów na poczynania rządu. Z pro-

gramu są wyłączeni jedynie pracownicy federalni.

Zachęcamy do skorzystania z okazji. Choć uzyskanie stypendium jest trudne, zgłoszenie się po nie — nie kosztuje wiele. Informacje i kwestionariusze można otrzymać, pisząc do:

President's Commission on White House Fellowship, P.O. Box 7737, Washington, D.C. 20044, tel. (202) 653-6263.

Po kwestionariusze można zgłaszać się (pisemnie) do 1 listopada, wypełnione kwestionariusze muszą być wysłane nie później niż 17 listopada. Następny roczny kurs łączący naukę i pracę rozpocznie się 1 września 1981 r.

To i Owo

47-letni włóczęga belgijski mieszkał w podziemnym (cudzym) grobowcu rodzinnym, którego 3 pomieszczenia umebłował ukradzionymi przedmiotami.

Przy okazji przygotowań do pogrzebu, znaleziono w grobowcu łóżko, piec, maszynę do szycia, radio, urządzenie do mycia naczyń, maszynkę do kawy, książki, płyty, maszynkę do golenia, strzelbę i żywność.

Grobowiec był zelektryfikowany przy pomocy baterii ze skradzionego samochodu.

**WNI
PISZĄ:**

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Liczba Niepokornych

TYGODNIK POWSZECHNY — W okresach przełomowych zwiększa się gwałtownie liczba niepokornych. To oczywiście bardzo dobrze. Ludziom przybywa raptem doświadczenia, inicjatywy, odwagi. Ktoś siedział w kacie — raptem wyskakuje do przodu. To nie tylko ludzkie: to również optymistyczne. Żeby tak wyszli wszyscy...

No prawie wszyscy... W piachu utknął samochód. Trzeba pchać, nawet taki, siaki, owaki. Włączył się leń — bardzo dobrze, pojechał głupiec — lepsze to niż by miał ciągnąć do tyłu, dosłusował kłamca wraz z obłudnikiem — doskonale. W życiu społecznym, w polityce, każdy sojusznik, nawet chwilowy, taktyczny, niepewny, może być przydatny. W życiu społecznym, w polityce, wypominanie świeżo upieczonym sojusznikom tego, że wczoraj błądzili, może być nierozsądne, dziś nie błądzą, dobre i to.

Ale istnieje dziedzina, w której zasady obowiązujące w życiu społecznym, w polityce, stosują się niezupełnie. Dziedzina tą jest pisanie: literatura i publicystyka. Polityk, który wczoraj wsadzał kij w szprychy, a od dzisiaj pcha, to sytuacja być może nie zachwycająca, ale sama w sobie jeszcze nieskandaliczna, dająca się wytłumaczyć i uzasadnić względami taktycznymi itd. Pisarz, publicysta, który dzisiaj wrzeszczy "wio!", a jeszcze wczoraj wrzeszczał "prrrr!", mało tego: wymyślał dla tego "prrrr!" wielce elokwentne uzasadnienia, to sytuacja głęboko niemoralna.

Literatura i publicystyka wiąże się z polityką, oczywiście. Ale reguły, które obowiązują w tych dwóch dziedzinach, są odmienne. Żywiłem polityki jest zmienność. Zasadą polityki jest skuteczność. Żywiłem literatury i publicystyki jest stałość, przynajmniej względna stałość. Zasadą literatury i publicystyki jest prawda. Gdy słucham mowy ministra, premiera, prezydenta, wiem, że on tak myśli, prawdę albo i nie myśli, że on w to wierzy albo i nie wierzy. Przemawiający minister, premier, prezydent ma prawo oczekiwać ode mnie, iż wiem, że on nie mówi wszystkiego, co mógłby powiedzieć, że wprowadza do pewnego stopnia w błąd, że obowiązują skomplikowane strategie i taktyki. Zabierając głos pisarz, publicysta nie ma prawa tego oczekiwać. Fundamentem jego wypowiedzi jest bowiem jej osobisty charakter. Polityk, przemawiając, występuje w imieniu organizacji, partii politycznej, państwa. Pisarz, publicysta występując publicznie zabiera głos w imieniu własnym. Można by sobie to wyobrazić tak, że wypowiedź polityka zaczyna się domyślnym zdaniem następującym: "Dla grupy, organizacji, państwa, które reprezentuję, korzystne będzie, jeśli powiem teraz, że..." natomiast wypowiedź pisarza, publicysty otwiera się domyślnym zapewnieniem: "ja uważam, że..."

Mówiąc jeszcze prościej: pisarzowi, publicyście nie przystoi taktyka. Taka jest przynajmniej w tej dziedzinie polska tradycja. I dlatego, ciesząc się, że wzrasta liczba niepokornych, bez entuzjazmu odnoszę się do faktu, że wzrost ten dotyczy również ludzi pióra. Od soboty, od niedzieli, od poniedziałku zaczynają raptem grzmieć świeżo upieczeni niepokorni literaci i publicyści. Takim tonem, jakby nic innego w życiu nie robili, tylko nadstawiając głowy naprawiali Rzeczpospolitą. Cóż za nieliczenie się z ludzką pamięcią. Przecież niektórzy z nich w ciągu ostatniego ćwierćwiecza zmieniali pchanie na hamowanie lub na odwrót pięciokrotnie! Dwa razy stawał się niepokorny (w czasie wydarzeń przełomowych), dwa razy stawał się pokorny (w pewien czas po wydarzeniach przełomowych) i teraz znów robi się niepokorny. Za wiele tego dobrego; przynajmniej jeśli o mnie idzie, to miarka się przebrała.

Gdy to piszę, przychodzą mi do głowy piękne słowa o jednym nawróconym grzeszniku cenniejszym ponad stu sprawiedliwych. Te słowa zdawałyby się sens tego felietonu obalać. Mógłbym bronić się tak: ja tu nie piszę o nawróconych grzesznikach, ja tu piszę o grzesznikach nawróconych pozornie. Ale czyż mogę wykluczyć możliwość, że wśród dziesięciu świeżo upieczonych niepokornych do wyłączenia znalazł się jeden, spóźniony, lecz — od dziś — niepokorny naprawdę i nie do przyszłej środy wyłącznie?

Wojciech Wasiutyński

Kryzys Labour Party

Brytyjska Partia Pracy odbyła w Blackpool pierwszy zjazd od czasu utracenia władzy. Na zjeździe tym uzyskała przewagę lewica partii. Uchwalono szereg radykalnych wniosków. Wyprawdzie nie przeszedł wniosek o wystąpienie z Sojuszu Atlantycznego, ale uchwalono usunąć całą brytyjską i amerykańską, broń nuklearną z ziemi brytyjskiej i "sprzeciwili się brytyjskiemu udziałowi w każdej polityce obronnej opartej na użyciu lub groźbie użycia broni jądrowej".

Gdyby te wnioski przetrwały do najbliższych wyborów i weszły w skład programu wyborczego (tzw. manifestu), znaczyłoby to, że w razie zwycięstwa Partii Pracy Wielka Brytania występuje z Sojuszu Atlantycznego. Jak partia, która dała W. Brytanii tak odpowiedzialnych premierów jak, Attlee, Gaitskell, Wilson, Callaghan, może uchylać podobne wnioski?

Miliony Martwych Dusz

Odpowiedź najlepiej zacząć od tego, że uchwały na zjeździe Labour Party zapadają takim większościami jak 3.910.000 do 3.235.000. Nie ma oczywiście takiej sali obrad na świecie, a tym bardziej w Blackpool, która mogłaby pomieścić 8 milionów delegatów. Te liczby powstają w ten sposób, że każdy delegat związku zawodowego głosuje w imieniu wszystkich członków swego związku, bez względu na to, jakiego się ich w danej sprawie przekonania i czy w ogóle są za Partią Pracy.

Labour Party ma strukturę potrójną. Jest terenowa organizacja partii — złożona z komitetów okręgowych, jest klub poselski w parlamencie i są afiliowane związki zawodowe, które stanowią podstawę materialną partii. Typowo angielski praktyczny kompromis polega na tym, że przywódce partii o dużej władzy dyskrecyjnej, będącemu zarazem premierem albo szefem opozycji, wybiera klub parlamentarny, złożony z ludzi obdarzonych przez społeczeństwo mandatem i mających doświadczenie polityczne. Otóż na zjeździe w Blackpool ten system postanowiono obalić. Uchwalono, że w przyszłości lidera ma wybierać specjalne ciało, złożone z klubu poselskiego, organizacji terenowej i związków zawodowych. Związki żądały 40% głosów w tym ciele. Nie udało się uzgodnić cyfr i sprawę odłożono na kilka miesięcy.

Penetracja Komunistyczna

Cóż to jest ta lewica partii, występująca pod szyldem związków zawodowych? Od kilkudziesięciu już lat w największych związkach usadowili się komuniści. Partia komunistyczna w Anglii jest bardzo słaba, robotnicy, których reprezentują na zjazdach partii komuniści, bynajmniej nie są komunistami. Ale są w większości ludźmi leniwiymi. Jeśli związek spełnia swoje obowiązki wobec członków, to tym nie chce się chodzić na zebrania wyborcze, kiedy mogą grać w kricketa albo łowić ryby. Natomiast komuniści przychodzą pilnie i na kluczowe politycznie stanowiska wybierają swoich. Potem taki "swój" rzuca milion głosów na zjeździe partyjnym. Jest to gra polityczna, w której bierze udział za ledwie parę tysięcy ludzi.

Jeszcze w czasie drugiej wojny światowej, gdy tyle zależało od stanowiska Londynu, "lewica" Partii Pracy robiła wszystko, co mogła, by zaszkodzić Polsce, a zasłużyć się Stalinowi. Tej linii pozostała wierna do ostatnich dni. W sierpniu, gdy robotnicy polscy podnieśli bunt przeciw narzuconym pseudozwiązkom, zawodowym, doma-

gając się prawa wolnego zrzeszania. Labour Party wysyłała delegację do Polski na zaproszenie CRZZ. Lewicowi członkowie władz Labour w żaden sposób nie chcieli przyjąć do wiadomości, że wizyta w takiej chwili nie zbliży brytyjskiej i polskiej klasy robotniczej.

W czasie gdy związki zawodowe — amerykańskie, francuskie, włoskie, austriackie i inne stały polskim robotnikiem nie tylko wyraziły uznania, ale i pomoc finansową, naciskając swoje żądzy, by ułatwić sytuację kredytową Polski, to najstarsze i politycznie najbardziej wpływowe związki brytyjskie ledwie zauważyły, co się dzieje nad Wisłą, a co ma wpływ na losy świata pracy na wszystkich kontynentach. Ale Comrades z Wysp Brytyjskich ten wpływ jak najbardziej nie odpowiada. Byli za Moskwą, kiedy zawarła sojusz z Hitlerem, kiedy ujaźniała środkową Europę, kiedy stłumiła powstanie węgierskie i wolnościowy ruch czechosłowacki. I są za Moskwą przeciw robotnikom polskim.

Przeciw Ameryce

Przed wszystkim zaś chcą rozbroić Zachód i rozbić Sojusz Atlantyczny. Właśnie w Sofii, z udziałem Cyrankiewicza, odbył się jeszcze jeden zjazd pokojowy. Jego echem są uchwały w Blackpool, domagające się jednostronnego rozbrojenia nuklearnego, zerwania sojuszu z USA, "państwem — jak powiedział jeden z mówców w Blackpool — które stale miesza się w sprawy wszystkich innych państw". Komuniści z Trade Unions posługują się "martwymi duszami" milionów członków i pomocą starych doktrynerów pacyfizmu jak Lord Noel Baker, jeden z tych laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, o których lepiej zapomnieć.

Na pociechę można powiedzieć, że zjawisko nie jest nowe. Przed dwudziestu laty zjazd Partii Pracy w Scarborough uchwalił jednostronne rozbrojenie atomowe. Owczesny lider, Hugh Gaitskell, zapowiedział wtedy, że będzie z tym "walczył i walczył, i walczył wciąż, aby ocalić partię, którą kocha". Po roku doprowadził do odwołania tej uchwały.

Nowy Dziennik

Brak Mineralów

Amerykański Instytut Geologiczny zwrócił się z apelem do wszystkich trzech kandydatów na prezydenta (Cartera, Reagana i Andersona) by w swoich wystąpieniach kampanijnych zwrócili uwagę społeczeństwa na zależność Stanów Zjednoczonych od importu strategicznych minerałów, niezbędnych do produkcji broni.

Do tych minerałów, których Stany nie posiadają, należą m. in. mangan, chrom, platyna i kobalt. Bez tych minerałów nie będziemy w stanie produkować samochodów, odrzutów-ców i rakiet.

Szkoda, że Instytut Geologiczny nie zwrócił uwagi, że większość cennych minerałów strategicznych pochodzi z Afryki Południowej: Dżuba Rodezja, obecnie Zimbabwe jest największym na świecie dostawcą chromu; Zaire (dawniej Kongo Belgijskie) posiada największe zasoby kobaltu; Afryka Południowa (oprócz złota bez którego można się obejść (jest głównym dostawcą platyny, ważnym dostawcą chromu, wanadu i manganu).

Sensowna polityka wobec Afryki Południowej jest więc zagadnieniem bardzo doniosłym.

Nowy Powiew w Prasie PRL

Po strajkach i po powstaniu niezależnych związków zawodowych w Polsce, po zmianie kierownictwa kompartii i reżymu daje się zauważyć niesmiałą, ale wyraźną świeżość powiew w prasie krajowej. Czy potrwa długo — nie wiadomo, ale na razie podajemy dwa przykłady.

"Ludzie — pisze prof. dr F. Hawrynek z Instytutu Śląskiego na łamach "Trybunu Odrzańskiej" — tęsknią do innej niż dotąd atmosfery politycznej. Zlikwidować trzeba ów niepokojący rozróż między tromtadrackim, urzę-

Otóż panowie W.G., R.W., J.U., W.Z., panie A.K., B.D., itd., droga stoi otworem. Ale pod pewnym warunkiem. Odrzucić! Odrzucić w jakiejś formie straty, które za sprawą Waszych tekstów poniosło społeczeństwo. Jak odrzucić? Nie wiem, trzeba by się nad tym spokojnie zastanowić. Ale odrzucić. Nie światoburczymi tekstami, w te sztuczki już czytelnicy mogą nie uwierzyć. Jakoś inaczej, bardziej konkretnie. Ot, problem może kto coś podpowie?

Piotr Wierzbicki

Z Bocznej Trybuny Sportowej

—ZYGMUNT P. BOBIN—

BANKIET 40-LECIA A.A.C. EAGLES

Klub sportowy A.A.C. Eagles z okazji 40-lecia istnienia i propagowania sportu wśród Polonii na uchodźstwie urządza Bankiet już w sobotę, 18 października, 1980 roku, w lokalu własnym, 3519 W. Fullerton Ave. Do tańca gra doskonała orkiestra "Nova". Początek o godzinie 8-ej wieczorem, a cena wstępu \$15. Po rezerwacji należy dzwonić do klubu w godzinach wieczornych. Tel. 252-9551.

WISŁA — SCHWABEN 0:0 W MECZU LIGOWYM

Ten tak ważny mecz dla obu drużyn, a szczególnie dla zespołu polskiego zakończył się raczej pomyślnie dla drużyny Schwaben. Wychodząc na boisko drużyna niemiecka miała 19 pkt., zespół polski 18 pkt. Tak więc wynik remisowy nie zmienił czoła tabeli. Mecz o tyle był dziwny, iż Wisła atakowała przez całe półtorej godziny, a bramkarz Wisły M. Maciejewski grał w bramce bez większego zagrożenia ze strony Schwaben. Przeciwnik grał prawie całą drużyną w obronie, i ich cel utrzymania wyniku remisowego udał się im bez reszty. Nawet ich kapitan po meczu oświadczył: "Wisła była lepsza, ale osiągnęliśmy, co było zaplanowane".

Szczególnie w pierwszej połowie meczu Wisła stworzyła wiele dogodnych pozycji do strzału, ale brak było wykończenia. Najczęściej strzały polskich zawodników trafiały do rąk bramkarza przeciwnika. Tak więc pierwsza linia ataku Wisły, po kontuzji Michaliszyna w meczu z Eagles, nie może znaleźć drogi do siatki przeciwnika. Brak Michaliszyna w ataku spowodował, iż pozostali gracze stracili jakby kontakt między sobą. 90 minut gry na przedpolu przeciwnika mówi za siebie, jeśli chodzi o przewagę Wisły, ale rezultatu licznie zgromadzeni kibice nie doczekali się.

W Blue Section góra tabeli również jest nie wyjaśniona. Obie czołowe drużyny — Winged Bull i Kickers mają po 16 pkt. W zaległym spotkaniu w ub. piątek Winged Bull — Kickers 2:2. W niedzielę, 12 października Winged Bull przegrał z Maroons 0:2; Kickers przegrali z Green-White 1:3. Tak więc obie czołowe drużyny mają po 17 pkt. i ostatecznie decyzje zapadną w ostatnią niedzielę, 19 października. W meczu rezerw: Wisła — Schwaben 2:2. Eagles wygrywając z Błyskawicą 3:1, przypieczętował spadek tej ambitnej drużyny z południowej strony miasta, chyba "siła wyższa" zadecyduje inaczej.

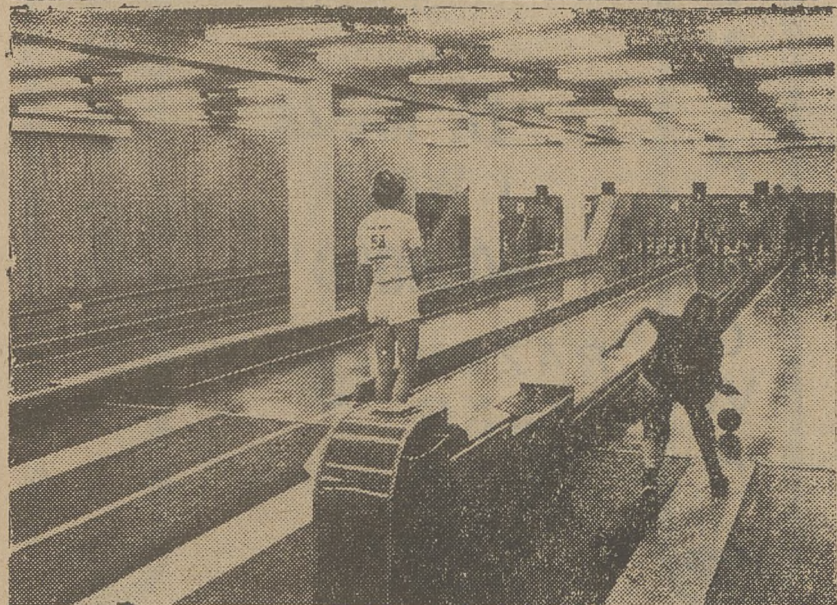
KALENDARZYK WISŁY

Ostatnia niedziela, 19 października dla Wisły — to mecz z drużyną Liths, który to zespół (3 miejsce) tylko jeden pkt. dzieli od Wisły. Mecz rezerw o godz. 3-ej po południu na bocznym boisku w Hanson Parku. Mecz Major Division Wisła — Liths na stadionie Hanson Parku o godz. 6-ej wieczorem przy światłach. Spodziewamy się, iż po kilku bezbramkowych meczach Wisła odpowiednio zakończy swój sezon jesienny i nie da się wyprzedzić drużynie litewskiej. Kibice powinni skoryzstać z "ostatniej okazji", jaką będzie ostatnia niedziela rozgrywek ligowych sezonu jesiennego. Mecz ten rozegrany zostanie bez względu na zapowiedzi pogody.

Inne mecze piłkarskie Major Division: Błyskawica — Lions, Schwaben — Eagles, Croatans — Maroons, Green-White — Winged Bull i Pampas — Kickers.

START LIGI HOKEJOWEJ W POLSCE

W Polsce rozpoczęły się mistrzto-

JEDYNĄ W POLSCE sześciotorową kregielnię posiada ZRKS Sparta Nowa Huta, woj. krakowskie. Na tym obiekcie rozegrano VII mistrzostwa Polski w kreglarstwie. W konkurencji kobiet zwyciężyła G. Kocan (Zielony Tor Kędzierzyn), wśród mężczyzn — R. Żarna (Czarna Kula Poznań). Najlepszy z karawkowan J. Kurzawa (Olsza) zajął dopiero 6 miejsce. Na powyższym zdjęciu: walczą o punkty kobiety.

(Foto: W. Książek)

stwa Polski w hokeju na lodzie. Pierwsze spotkania odbyły się ub. niedzieli. Zachowano 6-rundowy system gier, a mecze wyznaczono na niedziele, wtorki i piątki. Tytułu mistrzowskiego bronić będą hokeiści Zagłębia Sosnowiec, którzy w ubiegłym sezonie przezwali 10-letnią hegemonię Podhala Nowy Targ.

Drużyny te będą zapewne rywalizować o prymat w kraju także w rozpoczętych już mistrzostwach. Obie nie doznały uszczerbku w składach, trudno więc przypuszczać, aby któryś z pozostałych zespołów zdołał im zagrozić.

Nie wiadomo, jaką wartość przedstawiać będą drużyny GKS Tychy i Legii Warszawa. W tych bowiem zespołach nastąpiły największe zmiany. W Tychach od nowego sezonu występują: Małyśiak Pułka i Gruth, którzy otrzymali zwolnienie z GKS Katowice. Ponieważ są to członkowie kadry, powinni grać w klubie i-ligowym, a Katowice zostały zdegradowane do II ligi. Legia natomiast pozyskała: Maryniaka (powrócił z GKS do macierzystego klubu), Pewelca (z Pomorzana Toruń), Bizuba i J. Ruchałę (obaj z Podhala Nowy Targ) oraz Gębczyka (z Unii Oświęcim). Odszedł natomiast z Legii do ŁKS Bielenik.

A oto tabela ubiegłych mnistrzostw Polski:

- Zagłębie Sosnowiec — 61 pkt.
- Podhale Nowy Targ — 61 pkt. (gorszy bilans bramkowy bezpośrednich spotkań).
- ŁKS Łódź — 52 pkt.
- Naprzód Janów — 50 pkt.
- Legia Warszawa — 38 pkt.
- Baildon Katowice — 32 pkt.
- GKS Tychy — 23 pkt.

Awans do ekstraklasy wywalczyła drużyna Budowlanych Bydgoszcz, a opuścił ją GKS Katowice.

BRĄZOWY MEDAL W JUDO DLA EDWARDA ALKŚNINA

Czwarty polski judoka stanął na podium akademickich mistrzostw świata. Edward Alkśnin, piąty zawodnik olimpiady-80, zajął we Wrocławiu w wadze 71 kg trzecie miejsce. Zwyciężył Japończyk Sugimiro Nakau. Inny Polak, Andrzej Kruszewski — został sklasyfikowany na siódmej pozycji w wadze 65 kg.

POLSKA REMISUJE Z CZECHOSŁOWACJĄ 1:1

W międzypaństwowym meczu piłkarskim w Chorzowie Polska z Czechosłowacją 1:1 (1:1). Bramkę dla Polski zdobył Włodzimierz Lubański z rzutu karnego a dla Czechosłowacji — Zdenek Nehoda. Było to 20 spotkanie obu reprezentacji.

Po raz 80 wystąpił w polskiej reprezentacji Włodzimierz Lubański. Meczem tym doskonały zawodnik pożegnał się z kibicami na tym samym stadionie, który był widownią jego największego dramatu (kontuzja w spotkaniu z Anglią). Włodek Lubański zdobył podczas spotkania z Czechosłowacją 50 bramkę dla polskich barw, co było najlepszym ukoronowaniem jego niezwykłej kariery. Po meczu odbyła się konferencja prasowa, podczas której podziękowano znanemu sportowcowi za godne reprezentowanie barw narodowych i za zasługi dla polskiej piłki nożnej.

NAGRODA STOLICY

W Warszawie na Wiśle rozegrano motorowodne zawody o "Nagrodę Stolicy". Triumfował dwukrotny mistrz świata w klasie OA-250 ccm, Polak Waldemar Marszałek.

MOSKWA. — W Moskwie bawił z wizytą prezydent Syrii Hafiz Assad. Na zdjęciu gość w towarzystwie Leonida Breżniewa przechodzi przed frontem kompanii honorowej.

Dlaczego Polacy Są Inni? Przemówienie Prezesa ZNP i K.P.A. Alojzego Mazewskiego Na Bankiecie "Heritage Award" w Chicago

Dlaczego Polacy zachowują się inaczej? Pytanie to zadają nam często współobywatele niepolskiego pochodzenia. Prezes Mazewski daje na to pytanie doskonałą odpowiedź. Warto ją wyciąć i zachować, a jeszcze lepiej dać kopie znajomym Amerykanom, a dowiedzą się dużo o duchu, który ożywia nasz naród.

At the outset I warmly congratulate our honored guests—Stephanie Powers, the recipient of the Heritage Award and Lt. General Edward Rowny, the recipient of the Distinguished Service Award.

The Illinois Division of the Polish American Congress also deserves our thanks for these fine selections of 1980, the year signally important to Polonia by virtue of the Polish National Alliance Centennial.

These annual Heritage Dinners, which began in 1969 have already become a proud tradition of our Polonia, as the means of recognizing and honoring Americans of Polish origin who distinguished themselves in the mainstreams of our national life.

And while we are on the subject of our ethnic heritage, I deem it proper to comment on certain values of our ancestral awareness, which I call the Inborn Valor of Polishness.

Quite often, Americans of non-Polish origin ask me a question, Which, at first seems impertinent: — why do the Poles behave the way they do? . . . In terms of history, they are a class by themselves.

Upon reflection, this question gains validity.

Why do the Poles behave the way they do?

To a non-Polish person this is more than a puzzle, — it is a Gordian Knot.

From the dawn of its history, the Polish nation was destined to face challenges, under which a lesser nation would have to disintergrate or perish, or accept life of not too honorable accommodations.

The Poles were in the middle of the German Drang nach Osten, or Eastward pressure, and the Mongol incursions from the East.

At the same time, they kept constant vigil on the eastern ramparts of the cultural and religious values of the West, and fighting unaided, they earned the title of the Bulwark of Christianity.

Their millennial services and heroic struggles in the defense of the West, only in our time, earned them a full measure of recognition when Karol Cardinal Wojtyła was elected the Supreme Pontiff of the Catholic Church.

King Jan III Sobieski's epochal victory over the Turks at the Gates of Vienna is, indeed, a great achievement in terms of European history, but not the only one shining moment in Poland's existence.

To list all the struggles and all the victories gained always against overwhelming odds, would take hours.

Let us, therefore, remember only a few more significant events that happened in our times and in relatively not too distant Past: —

The Poles were the first nation to challenge Hitler and his Third Reich's design for world conquest.

They did this against odds so overwhelming as to defy the logic of timid nations.

In 1920, only two years after the rebirth of their Republic, the Poles faced the Bolshevik deluge at the gates of Warsaw and again, in a situation deemed hopeless by the rest of Europe, inflicted on the Soviet Union its greatest defeat.

Prior to that, after the partition, when, in the eyes of Europe, "all hope was lost for the Poles," they formed the famed Dąbrowski Legions to fight for freedom in Napoleon's armies.

Before that, the Kościuszkco Insurrection against Russia in 1794, was an act of desperation that nearly succeeded.

Then we have the Insurrections of 1830 and 1863 against Russia, crushed not by military superiority but by sheer number of the Russian hordes.

Yet, in these travails, challenges and adversities, the Poles managed throughout their history to: —

—form the first parliamentary system in Continental Europe in the 15th century; —

—create first in the world Ministry of General Education; —

—adopt first liberal and progressive constitution in Continental Europe; —establish first in Europe—Public Library in Warsaw; —

—gave the West such men of science and arts as Mikołaj Kopernik, Marie Skłodowska, Henryk Sienkiewicz and Władysław Reymont, to mention only a few.

Co-founder of the Polish National Alliance, Julius Andrzejkowicz gave us the first explanation of the Polish valor, when he stated at the first Polish National Alliance Convention in 1880, that the Poles are always at their best when faced with obstacles deemed unsurmountable by peoples of lesser inner strength.

The Poles' philosophy is contained in a national saying which warns: — do not measure your objectives according to the strength you feel you have, but set your strength according to the needs of your purposes.

Another watchword declares; — our national banner has been woven by the powers that do not fear death.

Once the Poles set a goal, there is no turning back.

In Jamestown, in 1619, a handful of Poles challenged the power of the Colonial British Empire and won, and by this victory set a precedent for vocational programs when the United States came into being.

When Kazimierz Pułaski could not persuade the High Command of the American Revolution, that it needs a stronger Cavalry for warfare of rapid movement—he formed his own Legion of Light Cavalry and Infantry, to prove his point, which, by the way, was fully appreciated in the War between the States.

Tadeusz Kościuszkco developed the most advanced, for those times, military engineering, but asked Congress to forego his promotion to General in order to save his friend, George Washington from difficulties with some self-centered French officers. He was breveted General at the close of our Revolutionary War.

In our times, our honored Guest, General Edward Rowny, one of the highest ranking officers of Polish origin in the United States Armed Forces, rather resigned from his lofty position as Pentagon's representative to the Stratigic Arms Limitation Treaty, than to compromise his strong views in the area of our national security.

These are the more important values in our ethnic heritage.

We are descendants of a nation, that grew in adversities.

Response to overwhelming challenges has become an integral part of the Polish national character, the latest proof of which is the valiant struggle of Polish workers against the shackles od communism.

Are we descendants of an enigmatic people? . . .

Not so. But we are descendants of a people who believe that in life—there is such a sphere where men may perish, but their lofty cause never dies.

Verily, spiritual values are the backbone of Polish Valor.

Dr Drzewieniecki Otrzymał \$60,000 Na Studia Etniczne w Buffalo, N.Y.

Parę dni temu rozpoczął działanie na terenie Buffalo, N.Y., Instytut Spraw Etnicznych (Ethnic Heritage Studies Program), stworzony przez dr. Włodzimierza M. Drzewienieckiego, profesora historii w Buffalo State College i prezesa Polskiej Fundacji Kulturalnej.

Instytut ten, finansowany przez U.S. Department of Education, zajmować się będzie przygotowaniem nauczycieli szkół średnich i powszechnych do rozprzestrzeniania wiedzy etnicznej oraz organizowaniem publicznych koncertów, odczytów, wystaw, programów telewizyjnych, pokazywaniem filmów, oraz gromadzeniem materiałów archiwalnych, dotyczących grup etnicznych Buffalo.

Projekt dr. Drzewienieckiego, przygotowany przy współpracy administracji Buffalo State University College, Polskiej Fundacji Kulturalnej, Polskiego Klubu Artystycznego, Polskiej Szkołki Sobotniej, oraz kilku nie-polskich organizacji został ostatnio wyróżniony przez waszyngtoński Department Oświaty z pośród ogromnej ilości przedstawionych podań i nagrodzony pokazną sumą \$59,234.

Dyrektorem Instytutu został projektodawca, dr Drzewieniecki. Jego zastępcą i kierownikiem seminariów i produkcji telewizyjnej został prof. dr Joseph A. Fekete, pochodzenia

Jubileuszowy Konkurs Chopinowski

W przypadającym — jak co roku, 1 października — Międzynarodowym Dniu Muzyki rozpoczął się w Warszawie X Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina.

Jest to nie tylko konkurs jubileuszowy ale i rekordowy pod względem zainteresowania, tak że strony odbiorców jak i uczestników: o jedno miejsce na sali Filharmonii Narodowej ubiegało się 10 słuchaczy! Z 212 zgłoszeń, które wpłynęły do biura konkursu dopuszczono ostatecznie 180 kandydatów z 37 krajów, ze wszystkich — poza Afryką — kontynentów.

O popularności patrona imprezy w świecie świadczą wyraźna przewaga ilościowa uczestników z krajów pozaeuropejskich: 34-osobowa ekipa reprezentuje USA, 23 kandydatów — Japonię, 6 osób — Chiny, są też kandydaci z Australii, Nowej Zelandii, Wietnamu, Kuby i wielu państw Ameryki Pld. Polskę reprezentuje sześcioro pianistów. Są to: Elżbieta Karaś-Krasztel, Kornelia Ogórkówna, Ewa Pobłocka, Paweł Skrzypek, Jerzy Sterczyński oraz Jerzy Tosik-Warszawiak.

Międzynarodowemu jury w 26-osobowym składzie przewodniczy Kazimierz Kord, a zasiada w nim wielu najwybitniejszych artystów i pedagogów z 18 krajów — oprócz Polski — m.in. M. Argerich, P. Badura-Skoda, N. Magaloff, L. Kentner.

News From Around The Globe

An All-Star Team has been selected by 280 reportes at the European Championship. It lines up as follows: Aronada (Spain), — Kaltz (Germany), — Krol (Holland), — Collovati (Italy), — Gentile (Italy), — Schuster (Germany), — Van Moer (Belgium), — H. Mueller (Germany), — Ceulemans (Belgium). Surprisingly no players from England and Czechoslovakia were chosen by the pressmen.

Obviously, Italian coaches were taking advantage of the chance to look over the cream of Europe's players. They were enormously impressed by German newcomers Schuster and Briegel. But most in demand are goal-scorers and Italian clubs are ready to pay high prices for Belgium's Ceulemans, unknown until now in Italy, and for Germany's Klaus Allofs after his hat-trick in the game against Holland.

Although not a striker, Dutch star Ruud Krol managed to receive an offer from A.C. Napoli to play for the club during the time when he is not obligated to the Vancouver Whitecaps for the sum of \$600,000.

Another Dutch player left Italy disappointed. Johnny Rep declared that henceforth he would no longer accept to play for the Dutch National Team. He still has a contract with France's Saint-Etienne, a club that will play in next year's UEFA Cup.

Jan Van Beveren, former goalie of PSV Eindhoven and now playing for the Fort Lauderdale Strikers has been voted Dutch player of the year 1979-80.

węgierskiego. Kierownictwo programu muzycznego objął znany muzyk i kompozytor, prof. Anton Wolf (pochodzenia jugosłowiańskiego). Wystawy organizować będzie prof. dr Celement Tetkowski z Buffalo State University College, a kierownikiem festiwalu filmowego będzie dr Stanisław Dąbrowski, były profesor historii w Alliance College.

Poza tym wiele innych osób różnych narodowości zostało zaproszonych do współpracy. Poza grupą etniczną polską Instytut dr. Drzewienieckiego jąmie się także następującymi innymi grupami etnicznymi—narodami bałtyckimi (Estonia, Litwa i Łotwa), grupą włoską, ukraińską i żydowską.

Pierwszą imprezą organizowaną przez Instytut Spraw Etnicznych będzie koncert muzyki polskiej, przygotowany przez prof. Wolfa. Odbędzie się on 25 października na terenie miasteczka uniwersyteckiego Buffalo State University College.

Trzeba tu dodać, że Buffalo, a zwłaszcza dr Drzewieniecki, należy do pionierów etniczności na terenie Stanów Zjednoczonych. Jednym z twórców tego kierunku jest nasz rodak, dr Ryszard Kolm z Uniwersytetu Katolickiego w Waszyngtonie. Dr Kolm założył tzw. National Ethnic Studies Assembly, którego wiceprezesem jest dr Drzewieniecki.

Po trzech etapach, w finale konkursu znajdzie się 6 kandydatów, którzy podczas koncertów z udziałem Orkiestry FN pod batutą T. Strugały walczyć będą o kolejność miejsc. Konkurs zakończy się 20 października br. koncertem laureatów.

Bardzo Nam Przykro...

W poniedziałkowym wydaniu "Dziennika" ukazał się przykry błąd korektorski, wynikający z podobieństwa dwóch nazwisk działaczy politycznych z różnych partii.

Błąd polegał na tym, że zamienione zostało nazwisko republikańskiego kandydata na klerka Sądu Okręgowego, Louis J. Kasper, na nazwisko Klerka Powiatowego Kuspera.

Bardzo nam przykro, że doszło do tego rodzaju błędu i pod adresem obu zainteresowanych polityków wyrażamy słowa ubolewania.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNOŚCI NADAWANIA	
ROBERT LEWANDOWSKI Stacja WSCB	1240 KC
Codziennie 7-8:30 Rano 2-3 Po Pol. w Niedziele Robert Lewandowski, Właściciel	
GODZINA SŁONECZNA LIDI PUĆNISKIEJ Stacja WEDC	
7 Dni w Tygodniu 8:30-9:30 Rano	
GŁOS POLONII	
WCEV MIGALA COMMUNICATIONS CORP. Od Poniedziałku do Soboty Włącznie 4:05 Do 6:00 Wieczorem Kierownicy i Anonserzy Audycji JÓZEF, SŁAWA i JERZY MIGALA	1450 AM
"WIADOMOŚCI Z POLSKI O POLSCE" Właściciel Programu MARIAN CZERNIECKI Od Poniedziałku do Piątku Od 4:30-5:00 Po Pol. W Sobotę od 4:30-5:30 Po Pol.	
WOPA	1490 KC
"POLSKA W MUZYCE PIEŚNI i SŁOWIE" Stacja WOPA Od Poniedziałku do Piątku Włącznie 5 do 5:30 Po Pol. ADAM GRZEGORZEWSKI Kierownik i Zarządca	
GODZINA RÓŻAŃCOWA OJCA JUSTYNA	
WOPA	1490 KC
Sobota 7:30 Rano Niedziela 7:30 Wiecz. O. Kornelian Dende OFMC, Dyrektor	
"UNCLE" HENRY KUKIERKA SKOŹNA POLSKA MUZYKA Sobota 8-9 Rano i 1-2 Po Pol.	
WTAQ	1300 KC
Niedziela 8-9 Rano i 2-3 Po Pol.	
CHET GULINSKI SHOW Stacja WOPA	1490 KC
Sobota 12-1	Niedziela 10-1
Stacja WYLO	540 KC
Chet Gulinski, Dyr. Programów	
THE PIEROGI KING RADIO POLKA SHOWS	
WOPA	1490 KC
Sobota 1 do 2 Po Pol.	
WTAQ	1300 KC
Sobota 3 do 4 Po Pol.	
WONX	1590 KC
Niedziela 8 do 9 Rano	
"KŁOPOTY SIEKIERKÓW" Stacja WOPA	
1490 KC	
W Każdy Wtorek, Środę, Czwartek i Piątek 7-7:30 Wiecz. Kierownik BRONISŁAW ZIELIŃSKI Anonserzy PELAGIA i BRONISŁAW MROZOWIE	

Iran Grozi Państwem Arabskim

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Ahyaz, główne irańskie ośrodki naftowe w górach Kudzystanu.

Sprzeczne informacje mówią, że wojska irańskie znajdują się w odległości 3 mil od Abadanu, inne głoszą, że Irańczycy odparli nieprzyjaciela, który znalazł się "pułapce bez wyjścia".

Obserwatorzy wojskowi nie mają wyraźnej sprecyzowanej opinii, czy Irańczycy szykują zdecydowane uderzenie na Abadan, ale doniesienia z Kuwejtu mówią, że zewnętrzna linia

Przed Śmiercią Wymienił Nazwisko Swego Mordercy

Tucson, Ariz. (UPI) — Na początku bież. tygodnia w Tucson rozpoczął się proces przeciwko John Harvey Adamson, oskarżonego o podłożenie bomby w samochodzie reportera "Arizona Republic", prowadzącego prywatne dochodzenia na temat mafii.

W wyniku wybuchu Don Bolles odniósł ciężkie obrażenia cieleśne a w 11 dni później zmarł.

Świadkowie zeznają, że reporter zdawał sobie sprawę ze swego stanu w chwili, kiedy podbiegł do jego samochodu.

Lesley Evitt Arnold, kobieta, która jako pierwsza dotarła do niego w kilkanaście sekund po wybuchu, powiedziała, że ranny prosił ją o przekazanie wiadomości o wypadku jego żonie i zapamiętanie nazwiska swego mordercy — Adamsona. "Adamson podłożył bombę, moja wina, że zapomniałem sprawdzić samochód. Pamiętałem co ci powiedziałem, sam nie zdążyłem powiedzieć o tym policji" — brzmiały ostatnie słowa Bollesa.

Zeznania pani Arnold potwierdził kapitan straży pożarnej z Phoenix, Gerald Leland Van Zant, który słyszał ostatnie słowa rannego.

To Chyba Kpina

Soweto, RPA (UPI) — Na żywą kpinę zakrawała decyzja rządu Republiki Południowej Afryki o mianowaniu honorowym obywatelem murzyńskiego osiedla Soweto rasy białego ministra stosunków rasowych.

Decyzja ta spowodowała burzliwy protest mieszkańców osiedla. Na grad rzucanych przez nich kamieni, policja odpowiedziała użyciem gazu łzawiącego i specjalnie wytresowanych psów.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy syn mój i brat nasz, śp.

Leonard J. Zupinski

syn śp. Stefani

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 13-go października 1980 roku, o godzinie 12:30 w nocy przeżywszy 33 lata. Zwiłki można odwiedzić dziś od godziny 1-ej po południu do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 16-go października o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1922-24 W. Chicago Ave., do kościoła śś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcele rodzinnej.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni: Franciszek, ojciec; Theresa (Paul) Rohra, siostra i szwagier; Edward (Lisa) i Norbert (Susan), bracia i bratowe; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się A. L. Gazda
Telefon HU 6-1230

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka i babcia nasza i siostra moja, śp.

Suzanna Szymski

(z domu Jedrych
(żona śp. Henryka)

Członkini Grupy 137 Związku Polek w Ameryce i Grupy 1850 Związku Narodowego Polskiego, po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 14-go października 1980 roku, o godzinie 8:30 rano w starszym wieku. Zwiłki można odwiedzić dziś po 4-ej po południu.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 17-go października o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego Casey-Laskowski pnr. 4540-50 W. Diversey Ave., do kościoła św. Stanisława B. i M. (msza św. o 10-ej), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcele rodzinnej.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Artur (Loretta), syn i synowa; Albina (Leon) Buchek, córka i zięć; oraz siostra z rodziną w Polsce; Mark i Timothy, wnuki; wraz z całą rodziną. Pogrzebem zajmują się: Casey Laskowski i Syn. Telefon 777-6300.

obrony miasta została już przełamana i że walki toczą się na ulicach Abadanu.

Wzrokowa obserwacja pozwala stwierdzić, że w Abadanie płoną zbiorniki ropy naftowej. Irańczycy twierdzą wprost, że ogień artyleryjski i bombardowanie lotnicze sprawiły, że ogarnięte pożarem są wszystkie 152 zbiorniki abadańskie. Zacięte walki toczą się także w rejonie Ahvazu i o port Khurramshahr. Z zatoki portowej Irańczycy zdolali wyprowadzić do Basry cztery statki, ale irański prezydent Bani-Sadr zapewnia dziennikarzy, że — poza portem — wszystkie inne dzielnice miasta są w rękach Irańczyków.

O coraz trudniejszej sytuacji wewnętrznej Iranu świadczy fakt wprowadzenia dalszych ograniczeń. Mianowicie dzienny przydział benzyny wynosi już tylko 6 galonów.

Prezydent Zapewnia o Stałej Przyjaźni Wobec Izraela

Nowy York (UPI) — Starając się o uzyskanie głosów wyborców żydowskiego pochodzenia, prez. Carter bawiąc wczoraj w Nowym Yorku powiedział, że pragnie usunąć wszelkie wątpliwości na temat jego stanowiska wobec Izraela.

Carter powiedział, że przeciwstawia się Palestyńskiej Organizacji Wyzwolenia, potępia akcje terrorizmu przeciwko Żydom na ulicach Paryża i Jeruzolimy oraz zapewnił, że nie ustąpi dopóki każdy Żyd w ZSRR nie otrzyma prawa do wyjazdu z tego kraju. Stanowczo odporując obawy krążące wśród wyborców, że po wyborach prezydent może zmienić swoje zdanie na ten temat, Carter zapewnił: "Prezydent nigdy nie odwróci się od Izraela. Nigdy nie dopuści do zmiany stosunków z tym krajem".

Wznowiono Rozmowy Egipsko-Izraelskie

Washington (UPI) — W Washingtonie rozpoczęto dwudniowe rozmowy między Egiptem a Izraelem. Celem ich jest osiągnięcie porozumienia w sprawie autonomii Palestyny. Przedstawiciele rządu US uważają, że nie można w chwili obecnej liczyć na poważniejsze osiągnięcia i należy zadowolić się chociażby faktem przerwania kilkumiesięcznego milczenia spowodowanego decyzją Izraela o nadaniu Jeruzolimie statusu stolicy tego państwa. Przypuszcza się, że rozmowy z udziałem prezydentów US, Egiptu i Izraela zostaną ponownie wznowione pod koniec listopada lub na początku grudnia.

Amerykanie Powrócą z Kuby Do US w Najbliższych Dniach

Miami (UPI) — Amerykanie, którym F. Castro przyrzekł uwolnienie z więzień kubańskich mogą powrócić do domu już pod koniec tego tygodnia. Przypuszcza się, że część z nich nie powróci do Stanów, ponieważ oczekują ich tutaj kolejne sprawy sądowe i możliwość kary więzienia.

Amerykanie nie będą zmuszeni do powrotu do kraju. Otrzymają oni prawo wyjazdu do każdego państwa, które udzieli im wizy.

Przewodniczący Komitetu ONZ

Prof. Zbigniew Jaworowski, kierownik Zakładu Higieny Radiacyjnej Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej w Warszawie, został wybrany przewodniczącym Komitetu Naukowego Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Skutków Promieniowania Atomowego — UNSCEAR. Wyboru dokonano na 29 sesji Komitetu, jaka odbyła się w Wiedniu.

MOSKWA. — Moment pożegnania przez Leonida Breżniewa prezydenta Syrii Hafeza Assada który odnowił traktat przyjaźni między Sowietami a Syrią utrwalając w ten sposób sowiecką penetrację na Środkowym Wschodzie. (UPI)

Rosną Nadzieje Na Uwolnienie

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

ników. Bruce Loudon z londyńskiego "Daily Telegraph" doniósł, że rzecznik Bani Sadra, Mansour Farhang przyznał, że sprawa zatrzymanych Amerykanów uniemożliwia Iranowi zdobycie prawdziwych poczekników w wojnie z Irakiem. Dyplomaci amerykańscy zdając sobie z tego sprawę, prowadzą intensywne negocjacje z szeregiem reprezentantów innych państw w dążeniu do uzyskania ich pomocy w uwolnieniu zakładników. Eksperci rządowi sądzą jednak, że sprawa ta może jedynie zostać rozwiązana dzięki wyłącznej decyzji Iranu, jeśli ten zda sobie sprawę z ponoszonej z tego powodu strat. Jeśli zakładnicy odzyskają wolność Iran uzyska dostęp do pieniędzy zamrożonych w bankach amerykańskich oraz prawo do dostaw broni zakupionej jeszcze przez szacha Rezę Pahlawi. Po przejęciu ambasady amerykańskiej w Teheranie przez tzw. "studentów-rewolucjonistów" i zatrzymaniu zakładników, prez. Carter zamroził \$8 mld należących do irańskiego rządu i wstrzymał wysyłkę sprzętu militarnego wartości \$370 mln.

Przypuszcza się także, że uwolnienie zakładników będzie równoległe z zakończeniem bojkotu przez inne państwa.

Kosztowny "Klaps"

Vista, Kalif. (UPI) — Rodzice 17-letniej, upośledzonej umysłowo dziewczyny wniesli do sądu oskarżenie przeciwko nauczycielowi, który wymierzył kilka klapsów ich córce, kiedy na lekcji zajęć fizycznych odmówiła zmiany swego ubrania na kostium gimnastyczny.

Oskarżenie zarzucało nauczycielowi dotkliwie pobicie Patty Silfer.

Władze szkolne utrzymywały, że przy przyjmowaniu dziewczyny do szkoły jej rodzice podpisali zgodę na udzielanie kar cielesnych dziecku w przypadku nieposłuszeństwa.

Rodzice rozumieli to jednak jako lekkie uderzenie w celu nakłonienia ucznia do wypełniania poleceń, a nie bicia, które pozostawiło na poślach ich córki ślęce.

Sędzia przyznał im \$20,000 odszkodowania.

Patty Silfer sprawa szkole poważne kłopoty dyscyplinarne.

"Pieniądze Przemawiają"

Washington (UPI) — Sędziowie wyrazili zgodę na udostępnienie stacjom telewizyjnym filmu nagranych przez FBI podczas rozmów z członkami Kongresu, przyjmującymi łapówki od rzekomego przedstawiciela arabskiego szajki w zamian za pomoc w przedstawienu ustawy zezwalającej mu na pobyt i prowadzenie interesów w Stanach.

"Podążasz we właściwym kierunku... Pieniądze przemawiają w tym interesie... to pracuje tak samo dobrze w Washingtonie" — powiedział kongr. Meyers przyjmując \$50 tys. łapówki.

Nieco później widzowie mieli okazję obejrzeć nieuczciwego ustawodawcę narzekającego na niską sumę otrzymanych pieniędzy i żądającego więcej. Meyers otwarcie powiedział rzekomym Arabom, że inni członkowie Kongresu też skłonni są do pomocy za odpowiednią opłatą. Za udział w aferze "Abscam" Meyers został usunięty z Kongresu.

● KUPUJECIE W SKŁADACH KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

Siostry Zmartwychwstanki w Czasie Powstania Warszawskiego

Nakładem Redakcji Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ukazała się książka Marii L. Miśteckiej "Zgromadzenie Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w czasie Powstania Warszawskiego".

Praca ta ukazująca życie sióstr zmartwychwstanków w czasie Powstania, obejmuje zasadniczo okres 63 dni, tj. od 1 sierpnia do 2 października 1944 r. (dnia kapitulacji Warszawy), ale z konieczności cofa się też do 1942. Publikacja dzieli się na 6 rozdziałów. Dla zobrazowania sytuacji Zgromadzenia w stolicy podano krótki rys historyczny placówek, które przed powstaniem

działały w Warszawie.

Jeden z rozdziałów poświęcono sytuacji militarnej w Śródmieściu i na Żoliborzu. Następne dotyczą życia i pracy zgromadzenia w dwóch szpitalach powstańczych i w kuchni polowej oraz losów klasztoru żoliborskiego tzw. Twierdzy zmartwychwstanków.

Zaletą pracy jest wykorzystanie bogatych materiałów archiwalnych, relacji pisemnych i ustnych, bogatej dokumentacji ikonograficznej. Pracę uzupełniają aneksy i streszczenia obcojęzyczne. Publikacja ta stanowi nowym w grupie monografii poświęconych życiu wspólnot zakonnych w czasie Powstania Warszawskiego.

Wystawa "Johannes Bobrowski"

W pałacu Rzeczypospolitej w Warszawie otwarta została wystawa przekazana Bibliotece Narodowej przez jej odpowiednik w Berlinie — Niemiecką Bibliotekę Państwową. Wystawa nosi tytuł "Johannes Bobrowski 1917—1965 — Życie i twórczość pisarza". Ukazuje ona postać urodzonego w Tyłży pisarza pochodzącego z polsko-niemieckiego małżeństwa, który dzieciństwo i młodość spędził nad Niemnem, a następnie znalazł się w Wehrmachcie i przebywając przez cztery lata po zakończeniu wojny jako jeńiec ZSRR zapoznał się tam z kulturą słowiańską.

Gdy wrócił do Berlina (Wschodniego), posypały się liczne tomy poezji i prozy, za które autor otrzymał nagrody w Austrii, NRD i Szwajcarii, a książki jego przełożone zostały na ponad dwadzieścia języków świata. Bobrowskiemu poświęcały ideały wielkich humanistów niemieckich.

Warszawska Jesień Poezji

W stolicy Polski zakończyła się IX Warszawska Jesień Poezji. Do udziału w niej zaproszono około 70 poetów z całego Kraju i kilkunastu z Belgii, Czechosłowacji, Jugosławii, Włoch i ZSRR. Wśród nich znajdowali się tłumacze poezji Jana Kochanowskiego. Nowością tegorocznej "Jesieni" były salony poetyckie, którym patronowały redakcje pism literackich według określonej koncepcji programowej.

W ramach "Jesieni" odbyło się kilkadziesiąt spotkań i wieczorów autorskich oraz imprezy towarzyszące w postaci spektakli i koncertów poetyckich. Polscy i zagraniczni poeci spotkali się m.in. na otwarciu wystawy "Poezja Powstania Listopadowego" zorganizowanej w warszawskim Muzeum Literatury, z okazji przypadającej w br. 150 rocznicy powstania.

Ekspozycja, będąca próbą odtworzenia atmosfery tamtych dni, ukazuje główne nurty liryki zainspirowanej "Nocą Listopadową". Na tle portretów bohaterów patriotycznego zrywu, malarstwa batalistycznego, militariów umieszczono cytaty najpopularniejszych wierszy, pieśni i piosenek przejoyonych umiłowaniem wolności.

RAZ W ROKU

PAMIĄTKOWY 100-ty ROCZNICY

KALENDARZ

ZWIĄZKOWY

NA ROK 1980

i

PAMIĄTKOWY
ALBUM WOJSKA
POLSKIEGO
NA ZACHODZIE

"ZA NASZĄ
i WASZĄ
WOLNOŚĆ"

RAZEM \$5.00
TYLKO

Jest to okazja — zamawiajcie.
pisząc:

DZIENNIK
ZWIĄZKOWY

6100 N. CICERO AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60646

(Na C.O.D. nie wysyłamy)

I
N
W
E
N
T
A
R
Z
O
W
A

W
Y
P
R
Z
E
D
A
Ż

BONN. — Prezydent Pakistanu gen. Mohammed Zia ul-Haq przeprowadził rozmowę z kanclerzem RFN Helmutem Schmidtem. Zia odbywa podróż po Europie Zachodniej w ramach znalezienia rozwiązania konfliktu między Iranem a Irakiem. (UPI)

Nowi Szefowie Propagandy

Po usunięciu Macieja Szczepańskiego ze stanowiska przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji funkcję szefa Komitetu powierzono, jak wiadomo, Józefowi Bareckiemu, dotychczasowemu naczelnemu redaktorem "Trybuny Ludu".

Naczelny organ prasowy partii objął po nim Wiesław Bek, kierownik Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KC PZPR.

Trudno przewidzieć jakiegokolwiek zmiany w prowadzeniu dziennika partyjnego na podstawie tej nominacji, ponieważ przeszłość polityczna Beka nie wyróżniała się niczym szczególnym. Karierę partyjną rozpoczął obecny szef "Trybuny Ludu" jako zastępca redaktora "Głosu Robotniczego" w Łodzi, następnie był w tym mieście, od 1964 roku, sekretarzem do spraw propagandy przy Komitecie Wojewódzkim partii.

W 1968 roku, po marcu, został nieoczekiwanie zastępcą kierownika Biura Prasy KC, co zawdzięczał podobno poparciu Stefana Olszowskiego. Olszowski poparł też kandydaturę Beka na stanowisko szefa Wydziału Biura Prasy KC w 1971 roku. Biura to pełni rolę swoistego nadzornego organu cenzury PRL. W niecały rok później przeszedł Bek do Wydziału Propagandy Prasy i Wydawnictw KC jako

zastępca kierownika tego Wydziału. Parę miesięcy potem jednak, z nieznanych bliżej powodów, odwołano go stamtąd i mianowano prezesem wydawnictwa Książka, Prasa "Ruch". W lutym 1978 roku został pierwszym zastępcą wiceministra kultury, a w marcu br. objął kierownictwo Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KC, skąd przeszedł do "Trybuny Ludu". Szereg wymienionych odpowiedzialnych funkcji w aparacie propagandy, która ostatnio została ostro skrytykowana na forum sejmu, jak również przez ośrodki twórcze i naukowe PRL, nie zdaje się zapowiadać istotnych zmian w funkcjonowaniu publikatorów. Tym bardziej że Bek nie wyróżniał się dotąd spośród grona aparatczyków.

Nieco inną opinią cieszył się nowy kierownik Wydziału Prasy Radia i Telewizji KC-Józef Klasa. Wiadomość o odwołaniu go z Meksyku, gdzie pełnił funkcję ambasadora, podano w prasie oficjalnej pośrednio, informując o posiedzeniu kolegium "Trybuny Ludu", w którym wziął udział już jako nowy kierownik wydziału KC.

Józef Klasa w okresie powojennym działał w Związku Młodzieży "Wici", rozwiązany w 1949 roku, następnie był wieloletnim pracownikiem służb dyplomatycznych. Na stanowisku konsula w Lille, we Francji, przebywał do 1961 roku. Przez następne osiem lat był dyrektorem departamentu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W tym okresie uważało się go za sympatyka moczarowców, ze względu na silne owiązania z aparatem bezpieczeństwa. Na początku 1970 roku odelegowany został do Hawany jako ambasador, co nie stanowiło wyróżnienia dla członka KC. Jednak w niecały rok później, po objęciu władzy przez Gierka, wyznaczono go pierwszym sekretarzem KW w Krakowie.

Tam też Klasa zdobył sobie pewien szacunek w kręgach naukowych i wśród młodzieży akademickiej. Wielokrotnie interweniował przeciwko drastycznym ingerencjom cenzury i sprawiał wrażenie, jakby program pogrudniowej odnowy traktował serio. Starał się stworzyć choćby pozory demokracji wewnątrzpartyjnej, organizował na wzór telewizyjnej Trybuny Obywatelskiej podobne spotkania na terenie województwa krakowskiego. W 1975 roku został nagłe odwołany ze stanowiska i przeszedł do "dyspozycji KC". Jego porażkę komentowano wówczas zbyt dużą samodzielnością, niechęcią się z centralą warszawską. Funkcję ambasadora w Meksyku, jaką powierzono mu parę miesięcy później, traktowano jako polityczną banicję. Obecna nominacja Klasy na wysokie w hierarchii partyjnej stanowisko kierownika Wydziału Prasy Radia i Telewizji KC pozwala sądzić, że wpłynęła on na politykę informacyjną środków masowego przekazu. Mimo deklaracji partii i krytyki z różnych kręgów — partyjnych i bezpartyjnych — polityka propagandy PRL nie zmieniła się zasadniczo. Co prawda można spotkać w prasie polskiej materiały, którym jeszcze parę miesięcy temu nie udzielono łam, pełnią one jednak rolę wyjątków potwierdzających regułę, — jak najmniej i jak najmniejszy zasięg dla informacji uderzających w partię.

Spotkanie Artystów — Amatorów

W Olsztynie zakończyło się III Biennale Teatru Amatorskiego. Na imprezę zorganizowaną przez Towarzystwo Kultury Teatralnej i warszawską Akademię Ruchu przybyli uczestnicy z kilkunastu krajów. Obok zajęć aktorskich odbywały się — w salach i na ulicach miasta — pokazowe występy grup i zespołów uczestniczących w biennale, m.in. Yoski Quida i Akio Suzuki z Japonii, Cardiff Laboratory z Anglii i Living Theatre z USA.

Pałac Dla Świń w PRL

Dość absurdalny pałac dla świń powstał w województwie koszańskim. Buduje się go w gospodarstwie Słowienkowskim należącym do Kombinatu Rolnego Redo w Świdnie. Inwestycję rozpoczęto w 1977 r. Miała być zakończona w kwietniu br., ale końca budowy nie widać. Z kilkudziesięciu obiektów dla fermy trzody chlewnej o projektowanej rocznej produkcji 36,500 tuczników — żaden nie jest gotowy.

Koszt miał wynosić 290 mln zł, ale już wiadomo, że suma ta wzrosła do 350 mln. Zaprojektowano bowiem dla świń olbrzymi pałac z tworzyw sztucznych i stali. Na budowie brakuje materiałów, sprzętu, wykwalifikowanych robotników, szwankuje organizacja, ujawniono błędy projektowe.

Najgorzej, że cała budowa budzi wątpliwości, bowiem hodowla ma być oparta o importowaną paszę, której brakuje.

★ Pomoc Dómwowa

BABY SITTER HOUSEKEEPER

Live in, own room. Take care of a 2½ year old boy and an expected child in the near future. Light housekeeping. Some cooking. Lincoln Park area. Must speak some English. Salary open.

Apply in English
Weekdays phone after 5 p.m.
All day Saturday & Sunday
664-2246

CLEANING LADY

1 day a week. Small home in Elmwood Park. Close to public transportation. Good salary and carfare. Call after 6 P.M.: 453-9216

PANI do sprzątnia. Jeden dzień tygodniowo. Czwartki. Blisko północ. Dzwonić w języku angielskim. 266-6070.

POTRZEBNE KOBIETY

Do sprzątnia prywatnych domów, na środy, czwartki i piątki. Zgłaszać się osobiście:

5338 W. LAWRENCE
Pokój Nr. 202 Tel.: 545-5311

★ Praca Żeńska

ASSEMBLER

We have two 2nd shift openings for assemblers. You will be working with small lightweight parts requiring finger dexterity. Hours 3:30 P.M. to midnight. Must be able to speak English. We offer a competitive hourly rate, shift premium, progressive increases and fine benefit program. For appointment call Personnel Dept. 944-0001

JOHN O'BUTLER

540 N. Lake Shore Drive

POTRZEBNA doświadczona fryzjerka na piątki i soboty. 384-0430.

PART TIME HOUSE WORK

TUESDAY AND FRIDAY 9-5
To clean house, do laundry. \$50 per week. DePaul University area. Call DIANE 861-8230 Between 9-5

MATURE WOMAN

To mount fabric samples, day shift, over-time available. Good wages. Must be able to speak English.

E. W. BREDEMEIER & CO.
4029 W. Wrightwood

RECEPTIONIST

Construction company needs receptionist. Must be good typist and be willing to learn other duties. Good starting salary and many company benefits. Northwest side locations. Call for appointment. 775-0170

SEAMSTRESS/FITTER

Fine woman's apparel store in Water Tower Place on Michigan Ave. Experience and English speaking necessary. CALL

MS. MONTESANO
664-1203

ADMINISTRATIVE SECRETARY

One of Chicago's most modern health care facilities is currently seeking an Administrative Secretary, in the Administration offices. The qualified individual will possess a minimum of 2 years experience, preferably on a corporate level, and must demonstrate excellent typing and shorthand skills. Familiarity with Vydec and Polish speaking ability preferred. As a member of St. Mary's administrative support staff you will receive competitive salary and full benefit package, including tuition reimbursement.

To arrange an interview contact
KAY GOLDEN
770-2162

★ Praca Żeńska

SEAMSTRESS

Experienced seamstress desired to do alterations
PART TIME

Exclusive Boutique on Oak St.
Call for appt.

Ask for Marcelle 951-0410

RECEPTIONIST/TYPIST

Four-Phase Systems, Inc., a successful mini computer company is looking for a receptionist/typist who can convey the business impressions of our Chicago Loop office. Call 558-9580.

ASK FOR ART CALAMARI
150 N. Wacker Dr. Chicago

★ Praca

EXPERIENCED MACHINE SHADE SEWERS SHADE TRIMMERS

Stiffel Company, a division of Beatrice Foods and manufacturer of fine lamps, needs experienced shade makers. We offer complete salary and benefit package. For information call

CHRIS

664-9200 Ext. 276
STIFFEL COMPANY
E/O/E/M/F

POSIADAMY PRACĘ
FICZYZNE LUB UMYŚLOWE
DLA WSZYSTKICH

Irene's Employment Agency
6201 W. TOLUAY • 631-8878

REAL ESTATE SALES

GROW WITH US!
Established N.W. side office looking for 4 full-time salespeople w/license. Complete training! Polish - English speaking.
CALL MR. PRENDERGAST • 774-7600

TRAVEL AGENTS

NW agency seeks experienced outside salespersons. Best commission and travel benefits. If qualified call 763-6161

POSZUKUJEMY osoby z doświadczeniem biurowym, znajomością angielskiego w mowie i piśmie, pisanie na maszynie. Księgarnia Polonia. 2886 Milwaukee Ave.

CONTRACTOR SUPPLY CO.

Has immediate opening for individual w/experience in hardware line.
CALL 666-6055 FOR INTERVIEW
TUREK & BERGER SUPPLY CO.
440 N. Halsted

DRAFTSMAN-ESTIMATOR
Estimator—Refractory Construction Industrial furnace, boiler, incinerator, stacks, etc. Material take off insulation costing. Experienced in our field an advantage, but we will train capable person in our procedures. Salary commensurate with experience. Send your resume to:
Mr. Ray Wowak
PLIBRICO COMPANY
1800 N. Kingsbury
Chicago, IL 60614

KRAWIEC

Musi robić główne poprawki przy męskiej i damskiej odzieży.
Pelen Etat
Chicago-Michigan Avenues lokacja.
Dzwonić w języku angielskim.
Od poniedziałku do piątku.
642-1909

MAINTENANCE MECHANIC
Manufacturer has opening for person with experience in equipment and plant maintenance. Must have knowledge of pipe setting and electricity and ability to weld and operate tool room machinery. Competitive starting rate and complete benefit package.

CALL CHRIS 664-9200
Ext. 276

STIFFEL COMPANY

(Division of Beatrice Foods)
E/O/E/M/F

★ Praca Męska

MECHANIC

English Speaking
and
GARBAGE TRUCK DRIVER
CALL
626-5800

★ Praca Męska

MECHANIC

English Speaking
and
GARBAGE TRUCK DRIVER
CALL
626-5800

Printing
OFFSET STRIPPER
NORTHBROOK-SKY HARBOR

Leading producer of full color catalogs, packaging and sales promotion materials for national accounts. Complete in-house design, photography, color separation and press dept. in new show-case building. Fully experienced and qualified craftsman only, to handle high fidelity work.
CALL BOB ADOCHIO
498-6910
LOWS INC. • NORTHBROOK

★ Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW

SZYBKO — TANIO — SUMIENIE — FACHOWO
• ROBOTY CIEŚLIENSKIE • OBICIA ALUMINIOWE I INNE • DACHY
• SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE
• ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE MALOWANIE
DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ • ROBOTA GWARANTOWANA
Dzwonić do Znanego Kontraktora
MIKE DRACOWICZ • 588-6535

Complete Building Repairs
Renovations—Maintenance
Qualified and Equipped to Perform all your work in accordance with Highest Professional Standards and using the Finest Available Materials.
"DO IT ONCE — DO IT RIGHT
DO IT NOW"
Ask for George
GENERAL CONTRACTING CO.
4146 W. Armitage Ave. 278-1525
Serving Chicagoland Since 1951

★ Zguby

SKRADZIONO polski paszport na nazwisko Danuta Likowska. Znalazcę prosimy o skontaktowanie się telefonicznie. 523-1840.

ZGUBIONO PASZPORT

Na nazwisko Jozef Pyzik.
Nr. PB — 739921
Proszę skontaktować się na numer: 235-5165

ZGUBIONO paszport na nazwisko Władysław Kwak. Znalazcę prosimy o skontaktowanie się telefonicznie. 523-1840.

★ Jabłka

JABŁKA. Tel.: 342-9741.

★ Poszukuje Pracy

SPIEWAK grający na kordovaxie i puzonie poszukuje pracy. 523-2924.

★ Praca Męska

GRINDERS EXPERIENCED

Day-Night Shift
Company Benefits
CALL J. CODY
766-0078
Suburbs

FREZER

Potrzebny frezer na Bridgeport. Z doświadczeniem. Angielski niekonieczny. Dzwonić: 863-2882

MECZYŻNA plumber/stolarz a kobieta do czyszczenia mieszkań. — 685-6498.
EXPERIENCED shinglers. (Zakładanie dachów płytkowych.) Call: 283-7675.

KWALIFIKOWANY Z DOŚWIADCZENIEM

Pracownik do zakładania dachów, mówiący po angielsku i po polsku, potrzebny od zaraz. Stała praca. 777-3361

DOŚWIADCZONY FREZER DOŚWIADCZONY TOKARZ

Musi umieć czytać rysunki techniczne. Dobre warunki pracy. Zgłaszać się osobiście.

RAJNER

QUALITY MACHINE WORKS
4517 W. Thomas Street
Pytać o Dick Rajner

BINDERY FOLDER OPERATOR

Experienced on Baum equipment up to 26x40. Sheridan stitcher trimmer. Day shift, full benefits. Call 9-3: MR. LASALLE • 427-3537

PORTER

Full time permanent position in our southern suburban store. Must be dependable, must be able to speak English fluently. Good salary, working conditions. Excellent insurance and discount on purchases. Retirement plan and profit sharing. Apply In Person

PERSONNEL DEPARTMENT
7th Floor
235 S. STATE ST.

SUPERVISOR

Need lead person for small packaging and assembly operations. Must speak Polish and English. Apply between 10 A.m.-3 P.M.
Paid Holidays and Fringe Benefits
CHICAGO
STEEL RULE DIE CO.
6630 W. Wrightwood
Chicago

• KUPUJECIE W SKŁADACH •

KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W
DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

★ Kontraktorzy

B & B CONSTRUCTION CO.

Wykonuje Solidnie i Fachowo
Kompletne Remonty Budynków
WSZELKIE ROBOTY
Łazienki, werandy, kuchnie, baseny itp. Zakładamy dachy, sidingi. Ubezpieczona firma. Gwarantowana robota. 637-1514 Albo w Języku Ang. 237-4079

★ DACHY

Dachy — Obicia — Benton
Fugowanie — Rynny
Okna Sztormowe — Daszki
Wszelkie Przeróbki
Darmo Kosztorysy—Polska Firma
Ubezpieczona i Pod Bondem
100% Gwarancja
HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S HOME
IMPROVEMENT CO.
891-5959 • Domowy: 775-6644

★ Elektryczne Roboty

KAŻDĄ pracę elektryczną zgodnie z obowiązującymi przepisami w Chicago wykonan tanio z gwarancją. 725-7151 od 7.

★ Kanalizacja

PULASKI SEWER & PLUMBING.
Naprawy. Niskie ceny. 24 godzinna w razie wypadku obsługa. 489-5442.

★ Malowanie

MALUJE pokoje tanio. Ojciec i syn. 775-0587 lub 384-7667.

★ RÓŻNE

SPRZEDAM futro, kanapę i dywany. 637-8399

★ Domy

BY OWNER • CICERO
Brick bungalow. Interior remodeled. C/A. Many extras. Must see. 2 car garage. Vicinity 26th and Lombard. Asking \$67,000.
863-1140 After 7 P.M.
Or 798-1151 — 9-5

PRZEZ WŁAŚCIELA
DO SPRZEDANIA BUNGALOW
Okolice Harlem-Archer. 4-letni, 5½ pokoi, 3 sypialniowy, 1½ łazienki. Garaż na 2½ auta, z bocznym wejściem. Dzwonić po 5.
586-5031

PRZEZ WŁAŚCIELA
Okolice Fullerton-Mannheim Rd. Piękny murowany dom. 3 sypialnie. Nowoczesna łazienka i kuchnia ze wszystkimi urządzeniami. Dywany. Wykończony basement. Możliwość dochodu. Dom w doskonałym stanie. Murowany garaż na 3½ auta. Boczny wjazd. Ładna parcela: 50x132. Warto zobaczyć. Natychmiastowe objęcie. Po dalsze inf. dzwonić
455-4663

PRZEZ WŁAŚCIELA
Okolice Fullerton-Mannheim Rd. Piękny murowany dom. 3 sypialnie. Nowoczesna łazienka i kuchnia ze wszystkimi urządzeniami. Dywany. Wykończony basement. Możliwość dochodu. Dom w doskonałym stanie. Murowany garaż na 3½ auta. Boczny wjazd. Ładna parcela: 50x132. Warto zobaczyć. Natychmiastowe objęcie. Po dalsze inf. dzwonić
455-4663

PRZEZ WŁAŚCIELA
Okolice Fullerton-Mannheim Rd. Piękny murowany dom. 3 sypialnie. Nowoczesna łazienka i kuchnia ze wszystkimi urządzeniami. Dywany. Wykończony basement. Możliwość dochodu. Dom w doskonałym stanie. Murowany garaż na 3½ auta. Boczny wjazd. Ładna parcela: 50x132. Warto zobaczyć. Natychmiastowe objęcie. Po dalsze inf. dzwonić
455-4663

★ Do Wynajęcia

HELENOWO. Czwórka do wynajęcia. Dzwonić wieczorem 252-7250.

CZWORKA do wynajęcia. Starsze małżeństwo. Bez zwierząt. 282-2340.

4 CZYSTE słoneczne pokoje dla spokojnego starszego małżeństwa. W okolicy Central Ave. i Lawrence. Bez zwierząt. 725-8657.

PRZYJMĘ MECZYŻNE

Bez nałogów na wspólne mieszkanie. 63rd i Kedzie
476-3386

★ Poszukuje Mieszkania

MECZYŻNA spokojny poszukuje mieszkania lub pokoju do wynajęcia. Chętnie pomoże przy domu. Dzwonić od 5 p.m. .... 889-5026.

★ Rummage Sale

WYPRZEDAŻ z powodu wyjazdu. Meble i inne rzeczy. 5251 W. Downing Pl., od 9-4 po poł.

★ Usługi

FACHOWA naprawa zegarków-biżuterii, przez ekspertów. 3934 W. School. (Milwaukee-Pulaski). Z.S. Jewelers.

★ AUTO

'74 Lincoln Continental Town Car 4 drzwiowy. Niski milaż. Całkowicie automatyczny. Jak nowy na zewnątrz i wewnątrz. \$3,200. Dzwonić poniedziałek-piątek od 5 po południu. 267-9647 lub sobota i niedziela 235-5331.

Happy Holidays!

7057

by Alice Brooks

Do something different!
Decorate tree with felt trims.
Easy and quick! These trims will be conversation pieces. Made of 2 flat pieces of felt, trim with sequins, gold beads, embroidery touches. Pattern 7057. Directions and pattern pieces incl.

\$1.75 for each pattern. Add 50¢ each pattern for first-class airmail and handline. Send to:
Alice Brooks
Needlecraft Dept. 263

Polish Daily Zgoda

Box 163, Old Chelsea Sta., New York, NY 10011. Print Name, Address, Zip, Pattern Number. EXCITING! New 1980 NEEDLE-CRAFT CATALOG with over 170 designs in great variety of crafts. 3 free patterns inside. Send \$1.00 132-Quilt Originals... \$1.50 131-Add a Block Quilts... \$1.50 130-Sweaters-Sizes 38-56... \$1.50 129-Quick/Easy Transfers... \$1.50 128-Patchwork Quilts... \$1.50 127-Afghans 'n' Dollies... \$1.50 126-Crafty Flowers... \$1.50 125-Petal Quilts... \$1.50 124-Gifts 'n' Ornaments... \$1.50 123-Stitch 'n' Patch Quilts... \$1.50 122-Stuff 'n' Puff Quilts... \$1.50 121-Pillow Show-Offs... \$1.50 120-Crochet a Wardrobe... \$1.50 119-Flower Crochet... \$1.50 118-Crochet with Squares... \$1.50 116-Nifty Fifty Quilts... \$1.50 115-Ripple Crochet... \$1.50 114-Complete Afghans... \$1.50 112-Prize Afghans... \$1.50 107-Instant Sewing... \$1.50 105-Instant Crochet... \$1.50 102-Museum Quilts... \$1.50 101-Quilt Collection... \$1.50

TO OUR ADVERTISERS

Żydowska Kontrdemonstracja Przeciw Nazistom w Evanston

Kilku przywódców organizacji żydowskich ujawniło wczoraj pomysł zorganizowania w niedzielę w Evanston demonstracji, pomyślanej jako protest przeciw nazistom.

“Anty-wieć” odbędzie się na terenie Uniw. Northwestern (na Deering Meadow) w niedzielę w południe. Zorganizowaniem demonstracji zajmuje się B'nai B'rith Hillel Foundation.

Jednocześnie z pomysłem zorganizowania kontr-wieczu wystąpił ewanstoniński oddział NAACP i International Committee Against Racism. Wszystkie wymienione wiece mają odbyć się w tym samym czasie i w tym samym miejscu.

Natomiast demonstracja planowana przez nazistów odbędzie się między godz. 2 a 3 w Lovelace Park; jest to obejmujący osiem akrów kwadratowych teren (park), położony na północno-zachodnim krańcu Evanstonu, tuż przy granicy Skokie.

Przemawiając w czasie konferencji prasowej, jaka odbyła się w kwatery organizacji Jewish Federation of Metropolitan Chicago, pod adresem 1 S. Franklin, rabin Peter

Knobel podkreślił, że planowany wiec będzie mieć przebieg spokojny.

Oporając swe przewidywania na poprzednich wiecach zorganizowanych przez organizacje nazistowskie — w Oak Park i Berwyn — Joel Sprayregen z Chicago United Jewish Fund, oświadczył, że nie spodziewa się, iż w niedzielny wieczór w Evanstonie weźmie udział więcej, niż tuzin nazistów.

Zapytany dlaczego podjęto inicjatywę zorganizowania kontrwiecu, wymierzonego przeciw tak małej liczbie demonstrantów, Knobel odpowiedział, że “protestujemy przeciw ich ideologii sięjącej nienawiść, a nie przeciw ich liczbie”.

“Niedawne ataki na Żydów we Francji oraz innych krajach Europy wskazują na przejawy odradzania się nazizmu, nad czym nie można przejść do porządku dziennego”, oświadczył Sol Goldstein z Committee on Individual Liberty & Jewish Security.

Przywódcy organizacji żydowskich podali do wiadomości, że policja stanowa została zawiadomiona o planach zorganizowania kontr-wieczu.

O'Neal Winien Jest Podatnikom Za Przeloty \$13,000

Wynajęty przez wicegubernatora Dave O'Neal'a adwokat, którego zadaniem jest przestudiowanie rachunków za przeloty samolotami stanowymi, oświadczył, że O'Neal winien jest podatnikom co najmniej \$13,000 — za użycie samolotów, wykorzystanych w czasie kampanii wyborczej na stanowiska senatora.

Dan K. Webb, republikanin i szef stanowej agencji odpowiedzialnej za przestrzeganie prawa, oświadczył, że cyfry te stanowią ogólne, przedwczesne spekulacje. Webb dał na kampanie wyborczą O'Neal'a \$1,000. Webb wskazał, że podane do wiadomości cyfry oparte zostały na przestudiowaniu dokumentacji dotyczącej 102 lotów, od czasu, gdy O'Neal ogłosił, że zamierza kandydować, tj. od listopada ubr.

Wśród przelotów tych znajduje się 19, za które zapłacił bezpodstawnie stan. Rachunki przedłożone zostały do kasy stanowej, albowiem O'Neal oświadczył, że przeloty dotyczyły spraw stanowych.

Webb powiedział, że O'Neal “wadliwie” interpretował przepisy Wydziału

Stan Zabiega o Pożyczkę \$450 Mil. Na Zasiłki Dla Bezrobotnych

Departament Pracy stanu Illinois zamierza zwrócić się do władz federalnych z prośbą o uzyskanie pożyczki w wysokości \$450 mil., celem wybawienia z zaistniałych kłopotów finansowych stanowego funduszu bezrobotnych.

Cyfra ta jest o \$50 mil. wyższa, niżeli przewidywano przednio. Pożyczona suma stanowiłaby w zasadzie uzupełnienie pożyczki zaciągniętej przez stan wcześniej, w czasie recesji 1974/75. Wówczas to stan Illinois pożyczycił od rządu federalnego kwotę \$946.5 mil., która jest ciągle jeszcze

Więźniowie z Marion Nadal Odmawiają Pracy

Trwający od przeszło miesiąca protest więźniów w zakładzie karnym w Marion stwarza poważne problemy dla dyrekcji. Odseperowanie prowadzących zmianę więźniów, tylko około 15% więźniów zastosowało się do ostrego rozporządzenia nakazującego zbuntowanym powrót do pracy. Więźniowie m. in. domagają się większej swobody w wykonaniu praktyk religijnych i częstszych wizyt członków rodzin.

WINSTON-SALEM, N.C. — Moment podpisania przez prezydenta Jimmy'ego Cartera proklamacji uznającej dzień 19 marca 1981 roku Dniem Rolnika. (UPI)

Z Konferencji Prasowej Wiceprez. Mondale

Wiceprez. Walter Mondale w ostatni weekend spotkał się z redaktorami czasopism etnicznych. W konferencji prasowej w hotelu Pick Congress przeważali redaktorzy czasopism w języku hiszpańskim.

Dyskusja objęła szeroki wachlarz zagadnień, choć redaktorzy czasopism w języku hiszpańskim interesowali się przede wszystkim sprawami wewnętrznymi odnoszącymi się do grup meksykańskiej, portorykańskiej i kubańskiej. Padło nawet pytanie kiedy Stany Zjednoczone nawiążą stosunki z Kubą i uznają rząd Fidela Castro?

Na to ostatnie pytanie wiceprez. Mondale odpowiadał trafnie, że Castro musi najpierw zmienić swoją politykę w stosunku do bliźszych i dalszych sąsiadów w Ameryce Łacińskiej, oraz wycofać swoje wojska z krajów w Afryce, które podbił dla komunizmu.

Konferencji nie przyniosła sensacji. Odpowiedzi wiceprez. Mondale na pytania redaktorów: niemieckiego i polskiego w sprawach polityki wobec Rosji Sowieckiej, Polski i NRF pokrywały się ze znanymi wytycznymi prez. Cartera.

Wiceprezydent przedstawił cyfry świadczące o znacznym wzroście wy-

Otwarcie Mostu w Metropolis

John Burke z Illinois Department of Transportation podał do wiadomości, że most ponad rzeką Ohio, łączący Metropolis w Illinois z Paducah w Kentucky, na szosie międzystanowej Nr 24 będzie otwarty dla ruchu w końcu tygodnia, to jest o cały miesiąc wcześniej niż przewidywano. Most zamknięto 14 miesięcy temu, kiedy inspekcja stwierdziła, że stan jego zagraża bezpieczeństwu. Znaleziono aż 119 usterek w starej konstrukcji mostu i zarządzone remonty generalny.

John Anderson w Chicago

John Anderson, kongresman z Illinois, ubiegający się o urząd prezydenta jako niezależny, w ramach kampanii wyborczej bawił wczoraj w Chicago. Na spotkaniu urządzonym przez Chicago Association of Commerce and Industry powiedział, że nie zamierza wycofać swej kandydatury przed terminem wyborów tj. 4 listopada, bez względu na wyniki przeprowadzane przez instytuty badania opinii publicznej.

Przeciwnicy Idei Redukcji Miejsc w Izbie Stanowej

Referendum w sprawie redukcji miejsc w Stanowej Izbie Reprezentantów jakie ma odbyć się w dniu wyborów czwartego listopada obok zwolenników, którzy wywalczyli prawo do przedłożenia tego projektu pod decyzję wyborców, ma i swoich przeciwników.

Ostatnio na ten temat wypowiedziały się dwie demokratki z Chicago zasiadające w Stanowej Izbie Reprez.

Zarówno Carol Moseley Braun, jak i Barbara Flynn Currie podkreślają, że zredukowanie liczby reprezentantów ze 177 do 118 nie przyniesie żadnej korzyści, tylko straty, dla przedstawicieli grup mniejszościowych, którzy posiadali swoich przedstawicieli w Izbie Niższej i kobiet wyborców. Obie stanowe reprezentantki twierdzą, że jeżeli sprawa redukcji ilości miejsc w Izbie przejdzie w listopadowym głosowaniu, to w przyszłym składzie tego ciała ustawodawczego znajdzie się najwyżej sześć lub siedem kobiet. W roku ubiegłym było ich 23.

Argument wysuwany przez zwolenników przeprowadzenia cięcia, że stan zaoszczędzi, przez zmniejszenie ilości

datków na radiostacje RWE, Liberty i Głos Ameryki, zapewniając, że rząd Stanów Zjednoczonych w pełni docenia znaczenie tych stacji i nie ma zamiaru uszczuplać zakresu ich działalności, lecz wręcz przeciwnie, chciałby go rozszerzyć.

Stany Zjednoczone mają podziw dla polskich robotników, ale żeby nie komplikować ich słusznej walki o wolność zrzeszeń — nie chcą mieszać się w sprawy wewnętrzne Polski, podkreślając silnie, że spodziewają się iż inne państwa również uszanują prawo Polaków do rozwiązywania swoich problemów.

Może wczesna pora (8:30 rano w sobotę) sprawiła, że konferencji wzięło udział względnie nie wielu redaktorów pism etnicznych. Nie było przedstawicieli prasy litewskiej, ukraińskiej, narodów Jugosławii czeskiej i szwedzkiej. Oprócz wspomnianych dość licznych reprezentantów prasy w jez. hiszpańskim, po jednym przedstawicielu prasy polskiej i niemieckiej, byli także przedstawiciele Słowenów i Norwegów.

Gwałciciel-Hydraulik Skazany Na 50 Lat Pozbawienia Wolności

W dniu wczorajszym ogłoszono wyrok w sprawie gwałciciela, 20-letniego mieszkańca Skokie, Brada Liebermana. Sędzia Frank W. Barbaro po odczytaniu wyroku skazującego gwałciciela na 50 lat pozbawienia wolności, wysłuchał płaczącego, wysokiego młodzieńca, który szlochając powiedział, że nigdy nie dopuścił się żadnego gwałtu, że ma swoją dziewczynę którą kocha i kochać będzie do śmierci, że go skrzywdzono robiąc z niego jakby Johna Gacy z tą różnicą, że on gwałcił kobiety.

Lieberman otrzymał wyrok za dokonanie gwałtu na młodej kobiecie w grudniu ubiegłego roku. Oczekuje na następny wyrok w sprawie innego gwałtu. 3 października sędzia zarządził w tej sprawie wyroku skazującego Liebermana na 30 lat pozbawienia wolności. Brad Lieberman jest oskarżony jeszcze o pięć innych gwałtów.

Znany on jest jako gwałciciel-hydraulik, ponieważ przedstawiał się jako wykonujący ten zawód i w ten sposób zostawał wpuszczany do mieszkań. Kiedy stwierdził, że w mieszkaniu poza kobietą nie ma nikogo innego, gwałcił ją.

miejsc w Izbie, około \$7 mln w opinii posłanek wygląda śmiesznie, kiedy się zważy, że roczny budżet przeznaczony na wydatki związane z działalnością Stanowej Izby Reprezentantów wynosi aż \$15 miliardów.

W czasie konferencji prasowej, urzędzonej specjalnie na ten temat, rep. Carol Moseley Braun powiedziała, że podejrzewa, iż cała sprawa wygląda na — jak to określiła — “trick”. Komuś musi zależeć na tym, aby w Stanowej Izbie Reprezentantów utracili wpływ rzecznicy Murzynów, obywateli wywodzących się z Ameryki Południowej i kobiet. Ktoś, komu na tym zależy umiejętnie wykorzystał hasło oszczędności przemawiające do wyborcy, zaciemniając prawdziwy obraz i prawdziwe cele.

Badanie opinii publicznej przeprowadzone na ten temat w ubiegłym tygodniu wskazuje, że idea ta ma popularność na terenie całego stanu. Zwolennicy tej idei prowadzą żywą kampanię wśród wyborców. Aktywnie również zaczynają działać i przeciwnicy przeprowadzenia redukcji ilości miejsc w Stanowej Izbie Reprezentantów.

Znaleziono Nowe Dowody Zbrodni Popełnionej Na Małżeństwie Rouse

Zastępca szeryfa w powiecie Lake James Donaldson podał do wiadomości, że w sprawie dochodzeń prowadzonych w związku z morderstwem popełnionym na małżeństwie Bruce i Darlene Rouse w dniu 6 czerwca, znaleziono nowe dowody.

Państwo Rouse zostali znalezieni w swej sypialni na parterze luksusowego domu w pobliżu Libertyville zastrzeleni z rewolweru. Na górnym piętrze owej nocy spało dwoje dzieci zamordowanych, Robin, 16 i William 15. W domu służbowym na terenie posiadłości spał najstarszy syn Curt, 20, który przeniósł się tam po kłótni z rodzicami.

Przybyła na miejsce policja stwierdziła, że morderstwo nie miało podłoża rabunku choć nie znaleziono biżuterii zabitej. Nie znaleziono także w mieszkaniu, pięciu różnego rodzaju strzelb i rewolweru, które były własnością zabitego. Stwierdzono ponadto, że w samochodzie stojącym w garażu znajdują się ślady krwi.

Dzieci zamordowanych twierdzą, że nie słyszały strzałów, ponieważ tej nocy szalała burza. Zeznania te podane w wątpliwość, ponieważ badanie zwłok w zakładzie medycyny sądowej ustaliły, że państwo Rouse zostali zamordowani w dwie godziny przed

Dwa Wybuchy w Elektrowni 7 Osób Odniosło Obrażenia

(UPI) — We wtorek rano w elektrowni prowadzonej przez Commonwealth Edison Co. w miejscowości Pekin nastąpiły dwa wybuchy w pomieszczeniach gdzie mieszczą się turbiny.

O wybuchu, policję i straż pożarną pierwszy powiadomił pracownik, odległy o około pół mili na zachód od miejsca wypadku, gorzelni. Usłyszał on silny wybuch i podbiegł do okna. Zobaczył, że z budynku elektrowni wydobywać się zaczęły płomienie. W chwili po tym rozległa się druga eksplozja. Podając telefoniczny meldunek do Straży Pożarnej pracownik gorzelni zasugerował, że eksplodować musiał boiler, ponieważ usłyszał on charakterystyczny syk pary.

Przybyła na miejsce straż ogniowa, nie mogła od razu przystąpić do akcji z obawy przed następnymi wybuchami.

Wszystko zdaje się wskazywać, że przyczyną eksplozji był rozsądny przez parę wodną boiler w turbinowni. Siła wybuchu zniszczyła dwie ściany. Elektrownia używa do wyrobu energii

28% Dzieci w Szkołach Publicznych Nie Zostało Poddanych Szczepieniu

Sondaż przeprowadzony w szkołach chicagowskich wykazał, iż do ostatniego jeszcze piątku, 28% dzieci uczęszczających do tutejszych szkół nie otrzymało szczepień wymaganych przez prawo stanowe. Dzieci te nie były także poddane badaniu lekarskiemu.

Zgodnie z ustanowionym w r. 1979 prawem stanowym, dzieci, które nie otrzymały szczepień, nie mają prawa uczęszczania do szkoły. Toteż poczynając od dziś, dzieci te będą zmuszone pozostać w domu — do czasu aż otrzymają szczepienia.

Wyniki sondażu ujawnione we wtorek, wykazują, że 126,285 dzieci nie było jeszcze szczepionych. Z tej liczby 37,554 nie było również poddane badaniu lekarskiemu.

Władze stanowe podały jednakże do wiadomości, iż dzieci, które przedstawia świadectwo wyznaczonej wizyty lekarskiej — w sprawie badania — będą mogły pozostać w szkole.

Niezależnie od tego, rodzice dzieci, które nie mogą przedłożyć świadectwa lekarskiego, stwierdzającego przeprowadzenie szczepienia, będą mogły wykazać się odpowiednim świadectwem zastępczym, podpisanym przez rodziców.

Świadectwo takie — odnośnie szczepienia przeciw polio, kokluszowi, tężcowi i innym chorobom, będzie musiało zawierać datę szczepienia.

Troje Członków Gangu Zwolniono Za Kaucję

Trójkę należącą do gangu z południowej strony miasta, specjalny oddział do walki z handlarzami narkotyków aresztował w hotelu Tivoli, 6318 S. Maryland. Policja zarekwirowała sześć różnego rodzaju rewolwerów i narkotyki wartości około 20.000 dolarów. Przypuszcza się, że hotel był bazą operacyjną gangu.

W dniu wczorajszym członkowie gangu zostali zwolnieni za kaucję. Są to Terrence Moore, 26, znany pod pseudonimem “Faraon” — jeden z przywódców gangu “Disciples”, jego przyjaciółka Patricia Holmes, 30 i Lynn Bradley, 25.

początkiem burzy.

Dwoje młodszych dzieci zatrzymano pod opieką władz sądowych, a starszego zwolniono i przebywa on u swych przyjaciół. Robin zasugerowała w swych zeznaniach, że mordercą jest jeden z jej braci nie wskazując go jednak po imieniu. Zdołano ustalić, że nie darzy ona sympatią swego starszego brata Curta. Nie dano jej zeznaniom wiary.

Władze śledcze starały się przede wszystkim znaleźć rewolwer, z którego oddano śmiertelne strzały. Ślady krwi w aucie i obłożona karoseria wskazywały, że samochód, już po dokonaniu zbrodni w czasie burzy musiał być przez kogoś użyty.

W poniedziałek prowadzący śledztwo, po przeszło czterech miesiącach, wyłowili z rzeki Des Plaines poszukiwaną broń — w tym pistolet, przypuszczalnie narzędzie zbrodni — plastikową torbę z zakrwawionym ubraniem zabitych i torebkę z biżuterią, która znikła z domu owej tragicznej nocy. Rzeczy te znaleziono na dnie rzeki, tuż przy moście w niewielkiej odległości od domu zamordowanych. Przesłane one zostały do laboratorium policyjnego w Highland Park, celem ustalenia czy rzeczywiście należą one do zabitych.

węgla. Z pod gruzów wydobyto siedem ofiar.

Jak podał rzecznik szpitala Memorial w Pekinie, pięć osób zatrzymano w miejscowym szpitalu. Jedną ofiarę eksplozji przewieziono na oddział poparzeń do szpitala w Springfield. Siódma ofiara wypadku odniosła lekkie poranienia i po opatrzeniu ran w Memorial Hospital została zwolniona do domu.

W sprawie dwóch eksplozji w elektrowni prowadzone jest dochodzenie w celu wykrycia przyczyn tego nieszczęśliwego wypadku. Specjalni oficerowie dochodzeniowi z miejscowej policji i Wydziału Straży Ogniowej dążą do ustalenia okoliczności, które spowodowały wybuch. Ze wstępnych opinii wynika, że prawdopodobnie bezpośrednią przyczyną wybuchu były nagromadzone sadze węglowe w przewodach kominowych. One mogły spowodować pożar, który podniósł temperaturę w przewodach doprowadzających wodę do turbiny. Ta, zamieniona w parę rozszalała rury.

Władze szkolne oświadczyły, że specjalne, przeznaczone do tego celu formularze, przekazane zostały dzieciom we wtorek.

Należy mieć nadzieję, że dopełnienie tej procedury, jak i specjalne zabiegi podjęte w tym względzie przez chicagowską służbę zdrowia, wpłyną na to, że liczba nieszczepionych jeszcze dzieci — ulegnie w międzyczasie zmniejszeniu.

Prawo stanowe przewiduje także, że Stanowa Rada Edukacyjna ma prawo do wstrzymania 10% pomocy stanowej, przewidzianej dla danego dystryktu szkolnego, w którym 20% dzieci nie był jeszcze szczepionych.

Prawo to może być zastosowane już od 20 listopada.

W wypadku Chicago, oznacza obniżenie pomocy szkolnej o \$4 miliony miesięcznie.

Aż do piątku otwartych będzie na terenie miasta dziewięć klinik, w godz. od 4 pp. do 7:30 wiecz. W klinikach tych dzieci będą mogły przejść badanie lekarskie. Dzieci, które wymagają jedynie szczepienia, będą mogły skorzystać z tych samych klinik w godz. między 8 rano a 4 pp.

W sprawie bliższych informacji należy telefonować pod numer 744-6500.

O Jednego Ławnika Mniej

Procedura kompletowania składu ławy przysięgłych w sprawie morderstwa popełnionego w więzieniu w Pontiac, natrafiła we wtorek na trudności, gdy jeden z wyselekcjonowanych już ławników, został zwolniony.

Sędzia Benjamin K. Miller zwolnił 41-letnią mieszkankę Park Ridge, gdy oświadczyła ona, iż pracodawca jej, firma rozprowadzająca przybory medyczne, nie zamierza wypłacać jej poborów w czasie trwania rozprawy, która przewidziana jest na okres trzech do czterech miesięcy.

Sędzia zwolnił kobietę z obowiązku zasiadania w składzie ławy przysięgłych, gdy oświadczyła ona, że pozostanie bez środków do życia.

ANCHORAGE, ALASKA. — Zdjęcie wykonano tuż przed zatonięciem luksusowego transatlantyckiego statku “Prinsendam” na którym w maszynowni wybuchł pożar. Statek poszedł na dno w Zatoce Alaski. (UPI)